

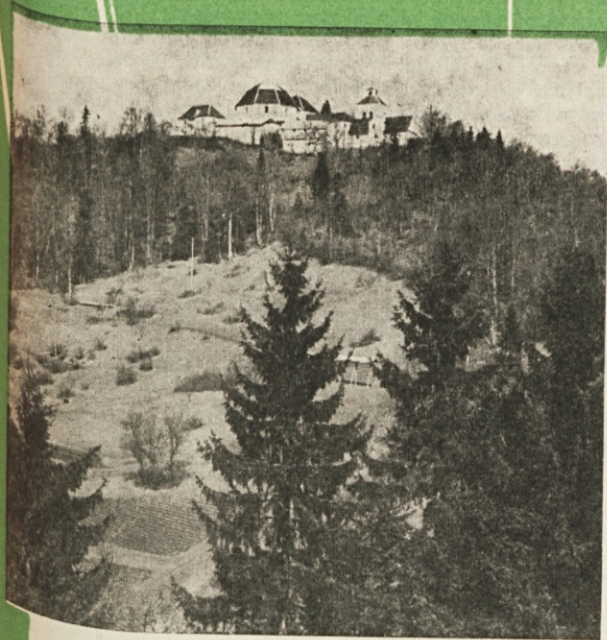
D

59964.

duhovno življenje la vida espiritual

1958 LETO XVI

AVGUST

*Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ker bo Marija v nebesa šla.*

*Tam za sabo bo peljala
Vse te zakonske može,
Tam jih bode darovala
z ljubim svetim Jožefom.*

*Tam za sabo bo peljala
Vse te zakonske žene,
Tam jih bode darovala
Z ljubo devico Marijo.*

*Tam za sabo bo peljala
Vse te ledig fantiče.
Tam jim bode darovala
Z lepim, zlatim pušeljcom.*

*Tam za sabo bo peljala
Vse te ledig deklice,
Tam jih bode darovala
Z lepim, zlatim kranceljnom.*

*Tam za sabo bo peljala
Vse nedolžne otročiče,
Tam se bo ž njimi poigrala
Se z rudečo jabelko.*

Narodna iz Suhorja

Znamenita romarska cerkev v Crngrobu v bližini Stare Loke, ki spada med eno najlepših slovenskih cerkva. Vsakega obiskovalca prevzameta kakor opojna muzika čar srednjeveških fresk (iz 15. stol.) in blesk prelepih baročnih oltarjev.

Cerkev je zgrajena v gotskem slogu in posvečena Materi božji.

Naslovna stran: Marijina cerkvica vrh Šmarne gore. Strma in osamljena gora, ki so jo poznali že Rimljani, je priljubljena zlasti zaradi razsežnega razgleda (676 m). Ima dva vrhova: na enem stoji božjepotna Marijina cerkvica, po kateri je gora dobila ime. Drugi vrh pa se imenuje Grmada, kjer so zažigali kresove.

duhovno življenje la vida espiritual

Leto XXVI.

Št. 8

Avgust

Vzor našega življenja

Odkar obstoja človeški rod, si ljudje iščejo vzorov. Ideale si pred-
očujejo otroci in starši, fantje ter dekleta. Za vzori hite duhovniki in ver-
niki, pisatelji in znanstveniki, delavci in uradniki, misijonarji med pogan-
skimi narodi ter nune med visokimi stenami. Otrok bi postal rad tako močan
kot je njegov ata, tako dober kakor zna biti samo njegova mama. Fant
hrepeni po junaštvu, želi si zmage nad samim seboj. Dekle pa bi bila rada
tako plemenita in lepa kot svetopisemska kraljica Estera. Pisatelj ter pesnik
se boječe ozirata po vrhovih Parnasa; znanstvenik pa se spoštljivo klanja
pred modreci tega sveta. Starši goje v srcu tiho željo, da bi vzgajali svoje
otroke tako kot sta jih vzgajala oče in mati Male Terezike; nune pa gledajo
svoj čudovito lepi vzor v današnji dobi tako priljubljeni Cvetki iz Karmela.
Skratka: vsi hite za vzori, vsak človek na svoj način.

Toda čim globlje spoznavamo vzore — izvzeti so vzori svetnikov —
tem bolj opazimo na njih pomanjkljivosti in pege. Ideal, ki smo si ga v
življenju zastavili, izgublja svoj čar. V marsikakem človeku, ki ni šel za
pravim vzorom, se pozneje porodi razočaranje, nejevolja, včasih celo jeza
in sovraštvo do vsega nekdanj tako privlačnega. Vzor, ki si ga je naša do-
mišljija začrtala, se je razblinil, izgubil je svojo privlačno lepoto.

Nikakor pa ni tako pri božjem Sinu, ki se je učlovečil in živel med
nami. Naj naša domišljija še tako razglablja, naj se dviga više in išče še
popolnejših vzorov, do Kristusa ne pride. Tako čudovito lep je ta vzor.

Jezus Kristus je v resnici vzor, vzor za ljudi, najpopolnejši vzor.

Jezus je vzor

Zgodovina človeštva pozna mnogo plemenitih ljudi, a z Jezusom se ne
more nihče primerjati. Vsi voditelji in učitelji so končno zaostali za kasnej-
šimi dobami, Jezusa čas ni prehitel in ga tudi ne bo.

Da je Jezus vzor našega življenja, je splošna sodba nebes in zemlje. Z svetel zgled nam ga stavi sam nebeški Oče, ko govori ob spreminjenju na gori: „Ta je moj ljubljene Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte“ (Mt 17, 6). Jezus sam pa pravi po umivanju nog: „Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali, kakor sem vam jaz storil“ (Jan 13, 15). Isto uče tudi apostoli. Peter piše: „Kristus je za vas trpel in nam zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah“ (1 Petr 2, 21). Pavel, neustrašeni misijonar, pa stavi vernikom sebe za zgled, a le, kolikor sam posnema Kristusa: „Budite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov“ (1 Kor 11, 1).

Z božjimi izjavami ter prepričanjem svetnikov in vernih ljudi pa se celo strinjajo sodbe ljudi, ki niso hoteli sprejeti krščanstva v celoti. Tudi ti obstrme ob lepoti Kristusove osebnosti. Francoski racionalist Rousseau je dejal: „Ako življenje in smrt Sokrata izpričujeta za modrijana, izpričuje življenje in smrt Kristusa Boga.“ Renan pa je zapisal: „Kristusa ne bo nihče več prekosil. On je vogelni kamen človeštva. Ako bi se hotelo njegovo ime izločiti iz svetovne zgodovine, bi se ves svet pretresel v temeljih. Veliki moške izgubijo dostikrat svoj čar, ako jih gledamo bliže... Pri Kristusu nasprotno! Oni, ki so ga v bližini opazovali in z njim živeli, so v svetem strahu vzklikali: „Pojdi od nas, mi smo grešniki.“

Jezus je vzor za vse ljudi

Jezus ni le vzor ljudem tega ali onega naroda, te ali one dobe, tega ali onega poklica, te ali one starosti. On je postal last vseh narodov, vseh časov, vseh stanov, vsake starosti. Vsi čutimo, da nam je Jezus enako blizu. Vsi dobre volje zro v njem svoj nedopadljivo lepi vzor.

Njega lahko posnemajo Judje in Grki, Slovenci ter Španci, zamorci v Afriki in Indijanci v Ameriki. Jezus Kristus ima vse izrazito lepe poteze Slovanov in Romanov, Germanov ter ostalih plemen.

Je privlačen vzor otrokom in doraščajoči mladini, ljudem polnim življenja in umirajočim, nepoznanim in voditeljem narodov, zapostavljenim in trpečim. Z eno besedo: vsem, prav vsem.

Otroci, ki poslušajo v šolskih klopeh njegovo življenje in delo, mislijo, da je Jezus popolnoma njihov. Fantje ter dekleta ne najdejo za svoje mladostne težnje višjega ideala, kakor je Jezus. Ob Kristusovem vzoru črpata resni oče ter dobra mati pogum in novo veselje za dolžnosti svojega stanja. Še celo bolnik in umirajoči se umirita ter napolnita z blaženim mirom, ko zagledata v kotu podobo Križanega.

Jezus je živel kot „tesarjev sin“ (Mt 13, 55) skrito življenje v nepoznanem Nazaretu, da je dal zgled večini ljudi, ki naj se zveličajo v majhnih skrbah za vsakdanje življenjske potrebe s tem, da po božji volji opravljajo telesno, v svetu brezpomembno delo. Njegovo javno življenje je vzor onim,

ki žive v javnih poklicih ter uživajo prijetnosti in neprijetnosti človeškega sožitja in tudi trpe zaradi človeške nestalnosti, slabosti in zlobe.

V trpljenju je posebno vzor bolnikom, trpečim in socialno zapostavljenim. končno vsem, zakaj nikomur telesno ali duševno trpljenje ni povsem prikrajšano.

Jezus je popoln vzor

Vzor, ki naj bo v resnici posnemanja vreden, mora biti popoln, brez hibe, v soglasju z Bogom, z ljudmi in samim seboj. Vse to pa moremo zreti v Jezusu Kristusu.

Njegov odnos do nebeškega Očeta se nam razodeva zlasti v molitvi ter v izpolnjevanju božje volje.

Jezus se pred vsako važno odločitvijo pogovori v molitvi z Očetom. Moli sam, moli z učenci, moli z ljudmi v shodnicah in v templju. K Bogu dviga svoje misli v samotnih krajih, na gori, pa tudi med učenci in javno. Moli ob vsakem času: ob jutranjem svitu (Mr 1, 30), čez dan, ko dela čudeže in razpravlja s svojimi sovražniki, in tudi ponoči. Moli v srcu (Hebr 10, 5-3) in ustno. Moli v urah miru (n. pr. ob spremenjenju na gori), v urah nemira in žalosti (n. pr. na Oljski gori) in v urah najhujšega trpljenja na križu. Moli ob vstopu na svet (Hebr 10, 5-3) in ob slovesu s sveta. Pozna hvalno, zahvalno in prosilno molitev, le kesanja zase nikoli ne moli, ker je brezgrešen. Ko moli za druge, moli za odpušcanje njih grehov in tudi druge uči, naj zase tako molijo.

Nad vse ljubi nebeškega Očeta. To svojo ljubezen pokaže zlasti v spolnjevanju Očetove volje. V trpljenje in smrt gre po lastni izjavi zato, „da svet spozna, da ljubim Očeta, in tako delam, kakor me je naučil Oče“ (Jan 14, 31). V smrtni stiski na Oljski gori moli: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja se zgodi“ (Jan 22, 42). Največji dokaz njegove ljubezni do Očeta in pokorščina njegovi volji pa je njega prostovoljna daritev na križu.

Če pa hočemo vsaj medlo spoznati Jezusov odnos do ljudi, se mi zdi, do bo najboljši odgovor, če rečemo, da nas je Jezus vzljubil do konca (Jan 13, 1).

Kristusova ljubezen je neomejena, brez meja; vsi imajo k njemu dostop: preprosti in učeni, ubogi in bogati, pravični in javni grešniki. A najbolji nazorno izžareva svojo ljubezen do učencev, otrok, bolnikov ter skesanih grešnikov. Poglejmo nekaj takih primerov!

Apostole ima tako rad, da jih po vstajenju nagovori kar z ljubko besedo „otročiči“ (Jan 20, 5).

Očarljiva je nadalje njegova ljubezen do otrok. Otrok v svoji preprostosti in iskrenosti takoj spozna tistega, ki mu hoče dobro, in zato so otroci vedno okrog Jezusa; pred množico hitijo in razglašajo njegovo slavo; večkrat

so tudi nekoliko vsiljivi v svoji naivnosti, a Jezus se jih nikdar ne naveliča. Ko učenci odpravljajo matere z otroki, najde Jezus zanje čudovite besede: „Pustite otročiče in ne branite jim priti k meni, zakaj takih je nebesko kraljestvo“ (Mt 19, 14).

Poleg apostolov in otrok Jezus silno ljubi tudi bolnike. V svetem pismu najdemo nešteto primerov, kako jih je ozdravil. Naj omenim le nekaj mest. Ko pride z gore, mu pridejo nasproti množice. Tu zavpije ga bavec: „Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti.“ Jezus stegne roko, se ga dotakne in reče: „Hočem, bodi očiščen.“ In takoj je bil očiščen gob (Mt 8, 1-3). V mestu Kafarnaumu pa mu pride nasproti stotnik in ga prosi: „Gospod, moj služabnik leži doma mrtvouden in zelo trpi.“ Jezus mu reče: „Pridem in ga ozdravim.“ Toda stotnik, ves prevzet od tolikšne dobrote, vzdihne: „Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, reci z besedo in moj služabnik bo ozdravel.“ Stotniku je Kristus ugodil rekoč: „Pojdi, in kakor si veroval, se ti zgodi“ (Mt 8, 5-12). Nato Jezusa pokličejo v Petrovo hišo, kjer leži Petrova tašča na bolniški postelji. Dotaknil se je njene roke in mrzlica jo je zapustila (Mt 8, 14).

Nekaj nezaslišanega je bila v očeh farizejev Jezusova ljubezen do grešnikov. Med same apostole sprejema cestnarja Mateja. Samarijansko ženo, ki je živela v prešuštvu, potrpežljivo pouči o Mesijevem prihodu in o pravi molitvi. Javni grešnici odpusti grehe. Obišče Zaheja. Prilika in izgubljenem sinu pa je primer o neizmernem božjem usmiljenju, kakršnega ne pozna svetovna literatura.

Tretja stvar, ki Jezusa dela tako privlačnega, pa je njegova osebnost sama na sebi. Tu je vse zlito v prekrasno soglasje. Jezus se nam vedno in povsod razodeva kot harmonična osebnost, ki ima sebe popolnoma v oblasti. Preseneča čudovita harmonija vseh najbolj različnih kreposti. Ves je človeški, a nobeden mu ne more dokazati greha. Ponižen je kot ovca, a pri vsej ponižnosti spoštljivo dostojanstven. Najvišjo modrost družji z najglobljo preprostostjo.

Človeški je kot smo na splošno človeški ljudje. Vsem nam je hotel postati enak, le v grehu ne. Pozna nežno ljubezen do matere, pozna prijateljstvo; gre na ženitnino v Kano. V čolnu od utrujenosti malo zadremlje. Vročina ga je zmučila, tako da sede nekoč na rob Jakobovega studenca (Jan 4, 6). Žejen je in prosi Samarijanko: „Daj mi piti.“ Ko se je postil 40 dni in 40 noči, je bil lačen. Na Oljski gori je okušal strah pred smrtjo, žalost, nezvestobo in celo izdajstvo.

A pri vsem tem je brez vsakega greha, tako da je mogel nasprotnikom reči: „Kdo izmed vas mi more dokazati greh“ (Jan 8, 46). Apostol Peter, ki je živel z njim in ga opazoval dan za dnem, je izjavil: „On ni storil greha in tudi zvižaje ni bilo v njegovih ustih“ (1 Petr 2, 22).

Jezus nadalje druží v sebi ponižnost z dostojanstvom. Okrog Kristusa je vse ponižno. Rodil se je v betlehemskem hlevčku. Mati Marija in rednik Jožef sta iz delavskega stanu; sam je delavec do 30. leta. Pride iz Galileje, iz katere „noben prerok ne vstane“ (Jan 7, 53). Živel je med preprostimi ljudmi, izmed katerih si je izbral 12 apostolov. Stalnega bivališča nima, tako da upravičeno reče: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Lk 9, 57). Trideset let živi skrito, svetu nepoznano življenje. Pri zadnji večerji apostolom celo noge umiva (Jan 13, 22).

A pri vsej tej nerazumljivi ponižnosti je izredno dostojanstven. Kako dostojanstveno uči množice! Kako je dostojanstven, ko obudi že tri dni v grobu ležečega Lazarja! Višek njegove dostojanstvenosti se zdi, da je trenutek, ko stoji pred velikim duhovnikom Kaifom. Veliki duhovnik mu je pred smrtno obsodbo rekel: „Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji?“ Jezus pa mu je v vsej jasnosti in v slovesnem tonu odgovoril: „Sem. Toda povem vam: Poslej boste videli Sina človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba“ (Mt 26, 64-65).

Končno, Jezus je moder v vsej preprostosti. Celó nasprotniki vere priznavajo, da moramo Kristusa prištevati med najmodrejše ljudi, kar je jasno iz njegovega nauka in dela. Prekaša neskončno vse modrijane. Dal nam je čudovito rešitev v vseh važnejših vprašanjih: o Bogu, človeku, življenju in svetu. Njegovi modrosti so se vsi čudili. V templju, tako beremo pri sv. Luku, ko je Jezus imel 12 let, „so vsi, ki so ga slišali, strmeli nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori“. Po govoru na gori, ki je nekaka „magna carta“ krščanstva, pa pravi sv. Matej, da „so ljudje strmeli nad njegovim naukom. Celó njegovi nasprotniki so morali priznati: „Nikoli ni noben človek tako govoril.“

Vso to izredno modrost pa je prevevala silna preprostost. Učil je globe skrivnosti, zapovedi in svete s tako preprostostjo, da so ga najbolj neuki in tudi otroci mogli razumeti.

Jezus Kristus je v resnici čudoviti, skrivnostni vzor. Razumljiv nam postane samo takrat, če s Petrom, poglavarjem apostolov, z živo vero priznamo: „Ti si Kristus, Sin živega Boga“ (Mt 16, 16).

Ta vzor sveti človeštvu že okrog 2000 let. Milijoni ga skušajo ob študiju, branju svetega pisma ter premišljevanju spoznavati, milijoni in milijoni so ga v teku časov tako vzljubili, da so se odpovedali vsemu, samo da so postajali iz dneva v dan bolj podobni Njemu, ki je resnični vzor našega življenja.

DR. ALOJZIJ STARC, Argentina

Sveta maša

- Vstop:* V imenu presvete Trojice
na čela postavljamo križ,
poklekamo z njim pred stopnice
oltarja, kjer milost deliš.
Ne pahni nas — grešne — od tod!
Usmili se nas, o Gospod!
- Evangelij:* Po zemlji vsej gre sveto Razodetje:
bil je sam Bog, ki človek je postal,
med nami bil, za nas življenje dal —
z Njegovo smrtjo človek spet odklet je.
Poslušajmo veselo oznanjenje:
odprta vsem nam pot je v odrešenje!
- Darovanje:* Kruh naših tovarn, vino trt
darujemo Tebi naš Stvarnik in Bog.
Skromen je dar naših src in rok,
Ti dal nam vse več si — svojo smrt!
Pomnoži z njo našo odkupnino:
Ti sam stopi v Kruh! Ti sam stopi v Vino!
- Svet:* Svet! Svet! Svet!
poje nebo, poje svet.
Angelski kori so lestve žar,
po njih spušča Bog se k nam na oltar.
Slednji poj z nebom spet:
Svet! Svet! Svet!

Obhajilo:

Pred Kruh, ki Telo je Sina-Boga,
in Vino, ki Kri je Boga-Človeka
(skrivnost, ki le vera ji tajnost zna)
v ponižnosti moje koleno pokleka.

Naj molim Te, Bog moj in moj Gospodar!
Nevreden ves — vabim Te: Bodi moj Gost!
Duh sveti, razlij mi v srce svetost,
da Kristusu čist bom oltar!

Hvala Ti, Bog moj, za Sebe kot jed:
zdaj tabernakelj sem, ves v Tebi sevam,
poln nesmrtnosti Tvoje sem sled —
kamor grem, Tebe naj izžarevam!

Konec:

Beseda meso je postala,
med nami je Luč — vera naša.
Končana je sveta maša!
Še križ in — Bogu hvala!

Tine Debeljak

*Ne bo nas rešila atomska bomba, temveč krščanski očetje in
krščanske matere. Oni so braniki pred bedo, ker prinašajo spet
Kristusa v naš čas in tako obnavljajo hišo stare zemlje v nov dom.*

*Poslužuj se denarja, kakor se poslužuje popotnik v prenočišču
mize, kozarca, vrča, postelje, kot človek, ki pojde naprej in
nima stalnega mesta (Sv. Avguštin).*

*Mož naj bo oče v družini — torej to, kar Bog sam hoče biti
družini: mož naj bo živo ogledalo in odsvit nebeškega Očeta v
svojem življenju — sodelženec božje stvariteljske moči — oskrbnik
kruha — oskrbnik duš — oskrbnik Boga — duhovnik, škof
in papež.*

SOY CATOLICO, PERO A LOS CURAS...

Esta frase gira como un satélite artificial alrededor de muchas bocas y muchas cabezas. Como no encierra nada de conciencia, puede calificarse de uno de esos slogans producidos por sentimientos mal controlados, o más bien por resentimientos poco dignos de un ser dotado de inteligencia y voluntad.

¿No echamos de ver, que ese refrán trillado es un contrasentido?

Reflexione Ud. un poco. ¿A merced de quien es Ud. católico? Hasta la fecha el mismo Dios no hace bautismos ni en el cielo ni en la tierra. Los dignísimos padrinos tampoco le bautizaron. ¿No lo ha sido el sacerdote? a quien le paga Ud. la gracia más grande de su vida con el lugar común que encabeza este artículo. Le ruego, tómesese el tiempo y estudie el libro de Monseñor Rau: "El Bautismo". Ahí se enterará, Dios mediante de los efectos maravillosos de este sacramento que nos incorpora a la vida divina de la Sma. Trinidad, que nos eleva a la insospechada dignidad de hijos de Dios, injertándonos una nueva especie. Tan sólo un sujeto que ignora por completo ese estupendo proceso reconstructivo, que las aguas bautismales en nuestra alma crean, podrá vociferar contra el cura que le confirió este sacramento.

Ud. quiere ser católico sin curas! Explíquese, por favor, un poco más. ¿Como puede ser eso? De acuerdo a lo establecido por N. Sr. Jesucristo y la Autoridad divina del Sumo Pontífice los obispos y los sacerdotes son los auténticos forjados de la Iglesia Católica. Son ellos que llevan la Fe de Jesucristo a los individuos, son ellos que hacen el cristiano y el católico, son ellos que

obran la regeneración por el "agua y el Espíritu Santo", sin la cual no hay salvación.

Quien quiere ser católico sin curas piense algo más. San Pablo sostiene que la Fe viene de la palabra de la predicación.

En efecto, Dios no ha instalado en nuestro intelecto un botón eléctrico cuyo manejo prendió cierto día la Fe en nosotros, transmitiéndonos en el inmenso número de verdades, sino ha sido el "mal hablado cura" quien nos hacía ver y creer las revelaciones divinas en las horas del catecismo y los 20 minutos del sermón dominical.

¿Pero con qué motivo se quiere ser católico sin curas? Porque no me gustan, oímos decir. Naturalmente tales católicos tampoco gustan al sacerdote. El trato con almas fervorosas y respetuosas es una de sus pocas satisfacciones en la tierra. Creo que el dicho que nos ocupa se deriva de la falsa idea de que los sacerdotes deberían ser ángeles que no cobrasen honorarios, ya que no necesitan comida ni vestimenta; que deberían ser ángeles de santidad, de elocuencia, de sabiduría y de mil sueños más. Deplorablemente Dios no quiso poner frente a las parroquias seres celestiales, por la simple razón de que son invisibles. Además pensó en humillar discretamente la soberbia humana, especialmente a los de nuestro slógan. Y así eligió como curas a hombres simples, revistiéndolos de poderes divinos. Con esta resolución divina debemos conformarnos por el momento de nuestra vida, hasta que hemos pasado los umbrales de la eternidad, donde tendremos más luces.

JOSE LEON THIEL

BLAGRI

8. BLAGOR NJIM, KI SO HVALEŽNI

Učenik.

S prgiščem blatne ilovice, oblikovane s stružnico in prežarjene v pečnici napravi kitajski lončar prosojno porcelansko skodelico, ki jo lahko poklonijo kakemu kralju. Iz rane mehkega mesa izločuje japonska ostriga dragoceni biser, ki ga vdelažo v luknjo na prstanu ali pa ga nizajo v navratke. Iz vseh dogodkov svojih dni, iz vseh udarcev, ki te zadevajo, iz vseh ran in celo iz razočaranj lahko napraviš večno blaženost, ako le hočeš slušati tihe navdihe mojega Duha.

Učenka.

Gospod, vzlic vodi sv. krsta in milosti vseh tvojih zakramentov, le pogostó zapazim v sebi tvoje zagrenjenosti, jezljivosti, nevolje ali vsaj žalosti. Zdi se mi, da mi tisti, kateri bi me morali razumeti, ne samo ne pomagajo, še ovirajo me mnogokrat v mojem prizadevanju. Ne upam si preštevati neuspehov, ki so s svojo ironijó kronali moje najbolj odkritosrčne želje. Včasih se kar bojim, da se ne bi začutila bolj in bolj vtopljeno v jalovo obžalovanje.

Učenik.

Da ohraniš svojo dušo vedno mlado, soglasno z Bogom, ki se ne stara, prosi vsak večer, kleče na obeh kolnih, za blagor hvaležnosti. So namreč ljudje, ki so obsipani z dobrotami, pa nimajo v ustih drugega kakor nerganje in v srcu neprestano

pritoževanje. Drugi pa, ki niso skoro nikoli prejeli ničesar, znajo celo iz svoje bede delati šopke hvaležnosti. Ne misli, da morajo v vsem ugoditi tvoji zahtevnosti. Ne bodi kakor neotesani gostje, ki, s komolci na mizi, niso zadovoljni s kruhom, ki jim ga nudijo.

Vsako jutro in vsak večer zahvali svojega Boga za veličastnost življenja, za luč sonca in za temo noči. Zahvali ga za tiste, vsepovsod, ki so ostvarili jezik, katerega govoriš in za one, ki so polagali kamenje in asfalt po cestah, po katerih hodiš. Zahvali za obleko, ki je nisi stkala, pa te vendar pokriva; za hišo, ki je nisi ti zgradila, pa v njej bivaš; za stol v predsobi, ki sprejme tvojo utrujenost, za vlak, za tramvaj ali avto, ki v tvoj prid odpravljajo razdaljo in napor. Kadar bo v tvoji duši suša in se te bo lotevala zlovoljnost, bi rad, da te preprost kozarec bistre vode spomni na milino mojega stvarstva, in da bi te ob misli na vse gladujoče, pogled na košček kruha na mizi prešinil z ginjeno hvaležnostjo, tebe, ki nisi nikoli okusila bridkosti dolgotrajne lakote.

Učenka.

Da, Gospod, hoditi hočem po tej poti, saj se mi to zdi kakor zanosita poezija, kakor prešinljiv vonj pomladnega gloga ali lipovk, ki priklanjajo šope svojega cvetja nad zidove. Toda, kadar ne gre več za cvetje, ne za zvezde ne za ptičke, kadar je bližnji hudoben, kadar spoznam v njego-

vem obnašanju laž in krivičnost, ali se morem zadovoljiti s tem, da bi na vse udarce odgovarjala kakor zvon, če se nanj potrkava, z donečimi zahvalami? Ti se nisi zahvalil ne Pilatu ne Kajfu. Tvoji apostoli se niso zahvalili Simonu, samarijskemu magu. Tvoja Cerkev ne reče krivovercem „lepa hvala“. Vodila je celo vojske proti Turkom. Zdi se mi, da bi z neprestanim meketanjem zahvala postala nesposobna krepkih odporov in da bi celo zgubila nekatere udarne kreposti, ki so neobhodno potrebne za vsako dobro delo.

Učenik.

Stresi v hrano, ki ti jo prineso, samo ščepec peska, pa bo vsa za nič. Kadar se hočeš odtegniti naukom resnice, tudi ti poskušaš potresti vanje kakih nesmiselnih pretiravanj, da bi tako nič ne držalo. Kje neki si videla, da mora blagor hvaležnosti omehkužiti duše? Nasprotno, prav ta blagor jim daje ves zanos. Hvaležnost si dolžna tvojemu Bogu, proti njemu pa se ti ni treba boriti. Toda svojo hvaležnost moraš razširiti na njegove sle, na vse, kateri ti po njegovem naročilu prineso kako dobroto. Več jih je kakor misliš, samo moje dobrote so često zavite v pregrinjala preskušnje. Imej bistrovidno vero, da ne boš zametovala teh prikritih dobrot, ter da ne boš mislila, da kar je zate bridko, je edino zaradi tega tudi zlo. Hočem, da spoznaš mojo kretnjo, čeprav je oblastna; in da ne zatajiš prebodenih rok tvojega Zveličarja, tudi kadar hudo stiskajo tvoje roke. Nikoli ti nisem rekel, da bodi hvaležna grehu, ne, hvaležna moraš biti meni. Moreš pa biti hvaležna za usmiljenje do grešnikov in za njihovo kesanje. Vsako dobroto

Stotisočinka miligrama
strupeno sladkega šepeta
razbije moje duše šibko ravnovesje
in mojega življenja sinje modra

panorama —
je pozorišče gromov, vihre in trepeta...
Za motne in strahotne vale potonilo
je nebesje.

Nevidna vez, ki je razpeta še med
nama:
odpuščajoča milost dobrega Očeta —
polmrtvemu v temah rešilni les je...

Yl Knotts

lahko smatraš za veliko ter se zahvališ ne samo tistim, ki ti uslugo storijo, ampak tudi onim, ki ti dajo priložnost, da jo ti skažeš. Zahvališ se lahko za miloščino, ki jo podeliš, prav tako kakor če jo prejmeš, za priložnosti, da storiš kaj dobrega, kakor za dobrote, s katerimi te drugi obsipajo. Ako si pri volji, napravim, da postaneš večna „Deo gratias“, „Bogu hvala“!

Ne skopari s svojo hvaležnostjo. Nikdar ne boš vedela, kaj vse sem storil zate, niti, koliko dolguješ tisočem brezimnih, od angelov do malih otročičev, ki so pripomogli, da si postala to, kar si. Hvaležnost je neka vrsta ljubezni. Razteza se prav tako daleč kakor ljubezen. Zato moreš, brez strahu pred domišljavim pretiravanjem, živeč trezno po krščanski resnici, ostvarjati dan na dan, s podrobnostmi svojega življenja in z milobo svojega ponašanja, blaženost duše, do vrha polne neskončne hvaležnosti.

Spisal † PIERRE CHARLES S. J.
Prevedel † o. Herman Vodenik ref.
cist., Francija

Za
kaj
bomo
ta
mesec
molili ?

DA BI VSI SPOZNALI IN Z GROZO
ZAVRAČALI IZPRIJENOSTI IN NE-
VARNOSTI MARKSISTIČNIH
NAUKOV

Sveta Cerkev, ki je po besedi sv. Pavla „steber in temelj resnice“ (I Tim 3, 15), božjo resnico svetu z velikovnemno in nezmotljivo avtoriteto označnja, prepričana, da je le po spoznanju in sprejemu te resnice zagotovljena in obvarovana človekova svoboda in sreča. Sam Gospod Jezus pravi: „Če boste v mojem nauku vztrajali, boste res moji učenci. Spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila“ (Jan 8, 32). Vse delo Cerkve gre vedno za tem, da bi bili verniki v božji resnici potrjeni in po njej posvečeni, kakor je to Gospod Jezus prosil za svoje učence pri zadnji večerji: „Oče, posveti jih z resnico; tvoja beseda je resnica. In zanje se darujem, da bodo posvečeni z resnico“ (Jan 17).

Iz pisem apostolov razberemo, da zanje ni bilo večjega zadoščenja in veselja, kot če so zvedeli, da se verniki zvesto držijo oznanjene resnice. Tako piše sv. Janez ljubljenu Gaju: „Močno sem se razveselil, ko so prišli bratje in so pričali o tvoji zvestobi, s

katero po resnici živíš. Večjega veselja nimam, kakor to, da slišim, da moji otroci žive po resnici“ (III, 3-4). In kakor jim je bila stanovitnost vernikov v pravem nauku prva skrb, jim je bil tudi največji strah, da bi jih zapeljali krivi preroki in jih okužili z zmoto, kakor piše sv. Janez: „Kdor ne ostane v Kristusovem nauku, nima Boga. Če kdo k vam prihaja in ne prinaša tega nauka, ga ne sprejemajte v hišo in ga tudi ne pozdravljajte. Kdor ga namreč pozdravlja, se udeležuje njegovih hudobnih del“ (II, 9-11). Apostoli in sveta Cerkev za njimi slede v tej čuječnosti za zveličavno resnico Gospodovemu opominu: „Varujte se lažnjivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali“ (Mt 7, 15).

PERVERZNOST MARKSISTIČNIH
NAUKOV

Od vseh početkov krščanstva so nastopali krivoverci in zapeljevali vernike. Je to v načrtih božje Previdnosti, da se dobri v zvestobi do resnice preiskusijo in da luč božje resnice ob črni senci laži in zmote tem svetleje žari. Ni pa bilo doslej v vseh časih človeške zgodovine tako strašne, izprijene in nevarne zmote, kot je marksistični nauk, ki je podlaga komunističnemu sistemu. Ta ruši same temelje ne le krščanske ampak vsake vere sploh in poziva množice na neizprosni boj proti Bogu in njegovi resnici, nazivajoč vero opij, ki upijanja in uspava proletariat v njegovi revolucionarni borbi za nov socialni red, za zemeljski raj. Ta socialni red, ki naj ga doseže krvava revolucija delavskih množic, bo pometel radikalno z vsemi duhovnimi in nadnaravnimi vrednotami in ustvaril novo, brezrazredno družbo brez Boga. V komunističnem manifestu, objavljenem leta 1848,

Marx in Engels v svojem odkrito izpovedanem brezboštvu postavljata kot temeljno teorijo vsega življenja: materializem. V svetu ni drugega kot materija, ki je v stalnem razvoju in ustvarja s svojimi slepimi silami vedno nove oblike življenja, zdaj rastline, zdaj živali, zdaj ljudi. Ni nobenih večnih resnic, nobenih duhovnih vrednot. Prazen je pojem svobode, pravice, prava; prazne so moralne, filozofske, politične ideje. Vsaka doba v zgodovini si ustvari svoj poseben svet. V življenju je vse nujno v večnem spreminjanju, razvoju in razkrajanju. Ni Boga, ni nesmrtni duše, ni večnosti, in nebes, ni pekla. Vse to je le izmišljotina višjih razredov družbe, ki si hočejo s temi idejami obvarovati svoji družabni položaj. Prava in edina stvarnost je le človeško življenje na tem svetu. Živeti pa pomeni predvsem jesti, piti, stanovati, obleči se in podobne reči. Temelj vse človeške zgodovine je vprašanje produkcije materialnih dobrin, vse drugo je prazna domišljija. Ko si bodo proletarske množice tega v svesti in si bodo ustvarile materialne, ekonomske pogoje za srečno življenje, bo vera, tvorba človeške družbe za tolažbo v bedi, sama po sebi propadla. Dokler pa se to ne zgodi, je komunizem dolžan, da se proti verskim predsodkom bori na vsej črti, z vso silo, s fanatično doslednostjo. Vera je strup za ljudstvo, zato jo je treba izrjavati iz zemlje s korenino...

Cerkev, ki ve, da je njena prva dolžnost obramba resnice in pravice in vseh večnih dobrin, ki jih komunizem taji in pobija, je ta strašni nauk in sistem obsodila že v njegovih prvih začetkih in ga vedno znova obsoja. Že papež Pij IX. je svaril pred marksističnimi zmotami, ki groze razkristjaniti človeško družbo. Leon XIII. je imenoval komunizem uničujočo kugo, ki na-

pada sam mozeg človeške družbe in jo bo pripeljala v pogubo. Najbolj obširno utemeljena obsodba komunizma pa je bila objavljena po papežu Piju XI. v znameniti in vsem protikomunističnim borcem dobro znani okrožnici „Divini Redemptoris“ iz leta 1937. Papež imenuje tam komunizem satanov bič, sistem, napolnjen z zmotami in potvorbami resnice, nasproten pameti in božjemu razodetju; rušilec socialnega reda, ki zanika vse pravice človeške osebnosti, nje dostojanstvo, nje svobodo. Odvratna in nečloveška je krutost komunističnih načel in metod. Komunizem je najstrašnejša zmeta človeškega duha in najusodnejša zabloda človeškega srca, kar jih pozna zgodovina.

Najmodernejša obsodba Cerkve nad komunizmom je bila izrečena pod sedanjim papežem Pijem XII. z dekretom kongregacije sv. Oficija, z dne 1. julija leta 1949. V tem dekretu je rečeno: 1. nihče se ne sme vpisati v komunistično stranko niti v komunistične politično-socialne ustanove ali jih podpisati. 2. Nihče ne sme tiskati, širiti in brati knjige, liste in brošure, ki zagovarjajo komunizem, tudi ne pisati v nje. — Vernikom, ki vedoma in svobodno zagreše gornja dejanja, se ne smejo podeliti sveti zakramenti. 3. Verniki, ki izpovedujejo materializem in protikrščanski nauk komunizma in v prvi vrsti oni, ki ga branijo in širijo, so po tem samem dejstvu odpadniki od vere in zato izobčeni iz Cerkve z izobčenjem, ki je na poseben način pridržano Sveti stolici.

NEVARNOSTI LAŽNE KOMUNISTIČNE KRINKE

Kljub perverzности in protinaravnosti marksističnih naukov in brutalnosti komunističnega sistema, kljub odločnim obsodbam Cerkve množice de-

lavstva, pa tudi premnogi izobraženci le nasledajo komunistični propagandi. Močne so komunistične stranke po kršćanskih deželah kakor Italija in Francija. Komunizem se nevarno širi po deželah južne Amerike, Afrike, Azije, kolikor ta zadnja že ni pod njegovo oblastjo.

Odkod komunizmu ta privlačna sila, kje izvirajo uspehi njegovega pridobivanja? Papež Pij XI. v svoji že omenjeni okrožnici jasno pove: Privlačna moč komunizma je v njegovi hinavski, lažnjivi krinki. Kakor se satan rad prikazuje kot angel svetlobe, da premoti nevedne in preproste duše, tako komunizem nastopa kot odrešenik zatiranih delavskih množic, obljublja pravične socialne reforme, odpravo zlorab zasebne lastnine in liberalnega kapitalističnega gospodarstva, se predstavlja narodom zemlje kot zagovornik in pobudnik splošnega miru, svobode in neodvisnosti vseh kolonialnih narodov, pospeševatelj svobodne znanosti in splošnega napredka, graditelj zaželjenega zemeljskega raja. Ves njegov nauk preveva lažni ideal pravičnosti, enakosti in bratstva, kar zajema množice, ki hrepene po uresničenju omenjenih idealov. S fanatizmom svoje propagande vliiva v srca zapeljanih nek lažni misticism, neko novo vero brez Boga, vero v neomejeno človeško svobodo in srečo. Pri vsem tem zvito izrablja socialno bedo množic, ki jo te še vedno trpe v premnogih predelih sveta. Svojo brutalno borbo proti Bogu in veri veže z borbo za vsakdanji kruh. Kjer se bori za upostavitve svoje strašne diktature, dela to, kot je storil pri nas doma, pod lepo zvonečo oznako „osvobodilne fronte“. In ko narode ukuje v verige ter jim zavlada s terorjem, ki presega teror vsakega drugega nasilnega sistema, se predstavlja svetu kot vlada „ljudske

demokracije“, čeprav ljudstvo nima v po njem zaslužjenih deželah nobene besede in nobene pravice razen pravice suženjskega garanja in trpljenja.

V vsem tem obstoja silna nevarnost marksističnih naukov in na njih zgrajenega komunizma. Ljudje gledajo lepo masko prijatelja, branilca človeških pravic, graditelja človeške sreče na zemlji, ne vidijo pa za to krinko režečega se obraza peklenškega hlapca, rablja, morilca, nenasitnega vlastodržca, brutalnega tirana.

Nesreča nevednih množic in brezbožnih intelektualcev, pa tudi mnogih površnih in prevzetnih katoličanov, ki se nočejo ukloniti navodilom in svarilom Cerkve, je v tem, da ne razmišljajo zadosti o temeljih marksističnih naukov, o komunistični teoriji in njenih strašnih sadovih. Če že Cerkvi v svojem napuhu ali v svojem neutemeljenem odporu nočejo slediti, naj bi jih prepričala vsaj strašna, krvava dela komunizma, ki jih ta vedno znova zločinsko vrši nad zaslužjenimi narodi. Naj bi premislili to, kar o komunizmu ugotavljajo njegovi lastni, razočarani in po vodstvu zavrženi pristaši. Tako ugotavlja zdaj zaprti jugoslovanski komunist Djilas v svoji knjigi „Novi razred“ iz lastne skušnje sledeče: Ko se vladajoči razred komunizma polasti vlade, tedaj predstavlja njegova metoda vladanja eno najbolj sramotnih strani človeške zgodovine. Komunistični sistem je najhujši totalitarizem, ki si ga je mogoče misliti. Je popolna oblast nad zemljo in nad vsem, kar na njej živi in obstoja. Neomejena oblast nad življenjem in smrtjo vseh podložnikov. Tiranija in totalitarno vodstvo novega vladajočega razreda, ki ga producira komunistična revolucija, se spremeni v jarem, pod katerim tečeta kri in znoj vseh članov družbe. Svoje nasilne me-

tode, ki so verjetno najbolj brutalne, kar jih pozna zgodovina, komunistični tirani zagovarjajo z idealističnimi cilji socializacije družbe. Pravijo in pridigajo, da metode niso glavna stvar, da je glavno cilj, vse drugo pa ne pomeni važno. In tako opravičujejo tiranijo, podlost in zločin. Končni sad komunistične revolucije, ki predvideva kot zadnji cilj brezrazredno družbo, je najpopolnejša, neomejena oblast enega samega novega razreda, ki ga predstavljajo komunistični voditelji in veljaki; vse drugo, kar govore, je laž in prevara. Najbolj prevarane in ogoljufane so končno prav množice, ki so sledile lažnim propagandnim geslom.

Kako bridko se ujemajo te ugotovitve s sodbo Cerkev, ki s Pijem XI. napoveduje narodom, ki bi jih zajel komunizem, resnično enakost v družbi, a te enakost v revščini in bedi. Vsi, ki poznamo strašno nasilje in brutalnost komunizma iz lastne skušnje in iz trpljenja zaslužjenega naroda, bi lahko ponovili besede ene izmed neštevilnih prič: „Ne raj, kjer vlada komunizem, tam je pekel!“

NAŠA MOLITEV

Kljub vsem gornjim, tako resničnim ugotovitvam, komunizem le še naprej laže in zapeljuje ljudi in množice mu slede. Nehote misli pri tem kristjan na resnični vpliv satana. Sam sveti oče Pij XII. je nedavno v nagovoru na zastopnike severnoatlantske obrambne zveze omenjal besede sv. Petra, ki piše: „Bratje, trezni bodite in čujte: vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustavite se mu trdni v veri!“ (I, 5, 8). In še je dostavil pretresljivo ugotovitev sv. Pavla, ki v pismu do Efežanov pravi: „Ni se nam bojevati zoper kri in meso, ampak zoper vladarstva, zoper oblasti,

zoper svetovne gospodovavce te teme, zoper hudobne duhove v podnebjih“ (6, 12).

To satansko zapeljevanje človeškega rodu po marksističnih zmotah, ta nerazpoložljiva trdovratnost, prav kakor neka obsedenost zapeljanih množic, je sveti Cerkvi pred očmi, ko nas kliče k združenim in gorečim molitvi, da bi ljudje spoznali perversnost in nevarnosti marksističnih nauk in se z grozo odvrnili od njih. Samo človeško prepričevanje tukaj ne uspe. Treba je luči in moči božje milosti, treba je vpliva Svetega Duha, da ljudje spoznajo, kaj je prav in se obrnejo proč od krivih prerokov.

In prav za mesec avgust je Cerkev določila ta tako važni molitveni namen, ki je Marijin mesec, saj v njem obhajamo največji Marijin praznik, njeno slavno Vnebovzetje in v osmini praznik njenega brezmadežnega Srca. Marija je kakor vedno, še posebno v naših dneh veliko upanje Cerkev. Ona je strla glavno peklenški kači. Cerkev jo slavi kot zmagovalko nad vsemi krivoverstvi. V Lurdu se je pred sto leti pred njenim vladarskim pogledom umaknil in umolknil hrupni napad peklenških krdel, ki so hotele preprečiti začetek te njene najslavnejše, blagoslovljene božje poti. V Fátimi je napovedala spreobrnjenje Rusije in končno zmago svojega brezmadežnega Srca. Molimo torej ta mesec avgusta k Mariji in z Marijo, da bi bila čimprej pregnana tema iz človeških src in duš, da bi bili ljudje po besedi sv. Pavla „zdravi v veri in ne bi več poslušali bajk in ukazov ljudi, ki zamejujejo resnico“ (Titu 1, 14). In molimo v trdnem zaupanju na drugo Pavlovo besedo, ko pravi: „Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice“ (I Tim 2, 4).

ALOJZIJ KOŠMERLJ, Argentina

MEJA

GREGOR HRIBAR

MAŠA V KLETI

Tisto novoletno noč je gospod Simon maševal v kleti. Ni se mogel prav spomniti, ali so že potegnili novo mejo med slemeniško cerkviijo in gostilno in prepustili cerkev Titu, ali pa je na begu zašel v italijansko obmejno ozemlje in bere mašo v zasilni jazbinski hiši božji. Bolj verjetno se mu je zdelo drugo, ker je bila klet vlažna in na pol razpadla, prava jazbečja luknja. Kljub tej negotovosti je dušebrižnik skušal biti zbran in pobožno maševati. Bo že po maši ugotovil, kje se nahaja.

Vendar se kar ni mogel prav zbrati. Za njegovim hrbtom je sedelo pri polnih sodih vse polno moških. Ne da bi čakal darovanja, je že med vero nekdo — dušebrižnik ni mogel videti, kdo je bil — pričel štorkljati od soda do soda in pobirati v puščico milodare. Ko je pri darovanju vlival vino v kelih, so za njegovim hrbtom tudi moški hiteli polniti svoje kozarce. In ko se je dušebrižnik kmalu nato obrnil in prosil bla-vzoče brate, naj molijo, da bo njegova in njihova daritev Bogu všeč, so že imeli v rokah polne kozarce in samo čakali, kdaj jih bodo izpraznili. Vselej, kadar je on odkril kelih ali ga celo dvignil, so tudi njegovi okrog sodov sedeči verniki trčili s kozarci v upanju, da je že prišla njihova ura. Vendar so jih vselej spet odložili, ko so videli, da se je tudi mašnik premagal in kelih spet pokril.

Zato pa ni bilo njegovemu veselju ne konca ne kraja, ko so pri obhajilu

hkrati z njim do dna praznili svoje čaše.

Nejevoljen zaradi njihovega nepri-mernega vedenja med mašo, jih je dušebrižnik z osornim: *Ite, missa est!* brez blagoslova odpustil in hitel brez zahvale na prosto, da že skoraj ugotovi, kje se pravzaprav nahaja.

Ob izhodu bi se skoraj zaletel v visok plot, narejen iz smrekovih krajevcev, postavljenih tesno drug ob drugega. Takoj je vedel, da se nahaja ob novi jugoslovanski meji. Le to mu še ni bilo jasno, ali na italijanski ali na avstrijski strani.

Oziral se je naokrog in opazil, da sonce vzhaja na nasprotni strani plota. Stal je po tem takem na italijanski strani v Jazbinah pod Števerjanom, kajti le ondi imajo vlažno in napol razpadlo klet za cerkev, ker so župno cerkev Titu prepustili. Zdajci je gospod Simon opazil na drugi strani plota tudi zvonik farne cerkve razpolovljene župnije. Nobenega dvoma ni bilo več, da stoji na jazbinskih tleh.

Ker ni ondi nikogar poznal, se je dušebrižnik hotel takoj vrniti na Slemenico. Gostilničarka bo gotovo že nejevoljna. Saj mora žgance prekladati na ognjišču, ker ga tako dolgo ni od nikoder. In s čim se človek ženskam bolj zameri kakor s tem, da ne pride jest, ko je skuhan!

NA GORIŠKEM POKOPALIŠČU

Le še na goriško pokopališče je gospod Simon hotel iti preje pogledat novo

mejo. Saj bo podobno tekla nova meja verjetno tudi preko slemeniškega pokopališča in je prav, da že sedaj ve, kako izgleda, če visi železna zavesa iz smrekovih krajevcev nad pokopališčem.

Gospod Simon se je pognal vzdolž plota proti razpolovljeni Gorici. Plot še ni bil do kraja izdelan, kar je umljivo, saj je bila mirovna pogodba z Italijo podpisana šele pred nekaj meseci. V bližini Gorice so stali le koli brez desk. Dušebrižnik se je zbal, da ga opazi kak škipetarski graničar, ga prepozna in ustrelji. Ob meji človeško življenje nima vrednosti.

Oddahnil se je, ko je stopil na gorisko pokopališče. Sredi božje njive je opazil nekaj mož. Zabijali so v zemljo debel kol, ki je bila nanj pritrjena deska z napisom: Italia—Jugoslavija. Deska je bila na vsaki strani obsekana v obliki konice, ki je kazala proti vzhodu in zahodu.

Gospod Simon je brž uganil, kdo so štirje možje. Bili so pač Anglež, Amerikaneč, Francoz in Rus. Slednjega je dušebrižnik najprej osebno spoznal po brčicah in mali postavi. Bil je Molotov, sovjetski zunanji minister. Stalin je bil majhen človek in je zato rad imel okrog sebe nizkotne in nizke ljudi, kakor sta bila Malenkov in Molotov.

Imel je Molotov v rokah težko kladivo, da je z njim zabijal kol v zemljo. Dušebrižniku se je zdelo čisto razumljivo, da so dali kladivo njemu, saj molotov pomeni kladivo in je tudi simbol sovjetov.

Ker je bil možic premajhen, da bi dosegel višino kola, sta ga držala dva kolega v zraku, tretji pa ga je podpiral, da oba skupaj, Molotov in kladivo, ne bi treščila na tla.

Da bi prepoznal osebno tudi druge ministre, se jim je gospod Simon še bolj približal. Nihče se ni zmenil zanj.

So pač bili že navajeni zijal. Najprej je prepoznal Francoza. Lepo je dišal, kot bi se pravkar namazal z dišavami. Zato je dušebrižnik mogel z gotovostjo sklepati, da stoji pred njim pariški zunanji minister Bidault, ki je s svojim neumnim predlogom za novo mejo uničil Gorico in prepustil 70.000 Slovencev na milost in nemilost laškim demokristijanom. Da le more biti tako pozabljen ta Francoz! Ni se mu še zacečila rana na hrbtu, ki je Mussolini vanj zasadil nož, pa je že žrtvoval staro prijateljstvo z Jugoslavijo za dvomljivo prijateljstvo večno šibke Italije.

Gospod Simon je pričel motriti dogopetega moža, ki je podpiral Molotova. Končno je le imel priložnost, da spozna tega Reberja, ki pravi, da jugoslovanske zahteve po Koroški niso vredne papirja, na katerem so zapisane. Reber mu ves čas niti za hip ni pogledal v oči. Ga je bilo pač sram, da je moral popravljati krivico, ki so jo zagrešili Angleži leta 1915, ko so slovensko zemljo prodali zemljelačnemu tuju za skledo leče. Ni prijetno priznati in osebno popravljati lastno hudobijo. A da bi bil pravičen vsaj sedaj ta Anglež! Pa še to pot postavlja tako zveržen plot, da ga bo prejalislej treba spet premikati. Za Angleža seveda kakor nalašč, da se nova meja zvija kot kača okrog Gorice. Bo vsaj spet lahko vtaknil svoje dolge prste vmes, ko se bosta soseda skregala. Right or wrong — my country! — Naj bo meja ravna ali kriva, da ima korist le moja domovina!

Tudi Amerikanca ni bilo težko prepoznati. Bil je pač Marshall, ameriški zunanji minister, ki je pol leta prej objavil svoj načrt (Marshallov plan), koliko milijard bodo morale trošiti ZDA, da postavijo Evropo spet na noge.

Molotov je zabijal kol s tako ihto.

da mu je s čela lil znoj kljub jutranjemu hladu. Od časa do časa je dal kladivo Angležu, da si je sam obrisal potno čelo z belim robcem. Neopazno mu je padel robec na tla in so hodili po njem, dokler ga ni zemlja čisto zakrila. Molotov ga ni pogrēsil, ker jih je imel več po žepih.

Gospod Simon je pri tem opazil, da zabijajo kol v sredino nekega groba. Kol je moral prav tedaj zadeti na kamen, ker se ni prav nič več pogreznil. Zato je pričel Molotov po njem udrihati z vso silo. Udarci so bili tako močni, da se je dušebrižnik zaradi njih nenadoma prebudil.

Prav nič prijetnih občutkov ni imel ob misli, kje se je ravnokar nahajal. A to še ne bi bilo najhujše. Dušebriž-

niku se je zdelo, da v resnici čuje votle bobnenje, kakor da bi nekdo udarjal z drogom v steno ali zmrzlo zemljo. Prisluhnil je. V resnici je slišal od strani cerkve močne udarce. Obšle so ga najtemnejše slutnje, da morda tatovi silijo v cerkev. Marsikatera cerkev je bila v tistem času oskrunjena. Prižgal je vžigalico in pogledal na uro. Pol dva! Gospod Simon je preživel nekaj tesnobnih trenutkov. Šele čez čas se je spomnil, da je verjetno mežnarica o polnoči pozabila zapreti cerkvena vrata in jih je šla sedaj zapirat. Zaradi snega so se vrata v resnici težko zapirala in zaklepala. Fonoči se pa itak vsak šum silno sliši.

Vsega strahu in dvomov je dušebrižnika zopet rešil nemiren spanec.

Katoliška Cerkev na Angleškem

Velikim osebnostim v angleškem katoličanstvu je treba pripisati, da se je ugled kattoliške Cerkve na Angleškem v nekaj desetletjih tako dvignil. Poglejmo najprej, kako je leta 1856 opisoval spreobrnjenec Newman socialni položaj katoličanov na Angleškem v začetku XIX. stoletja: „V tej državi (mišljena je Anglija, op. pisca), kjer je nekdam katoličanstvo cvetelo kot v obljubljeni deželi, v tej državi, ki je kronana s svetniki in mučenci, je silen vihar izbrisal spomin na preteklost in razdejal vse. Katoličani niso v začetku XIX. stoletja tvorili še zaničevane sekte ne. Bila jih je le peščica, ki se je skrivala po sencah in ki so jih vsi imeli za vražjarje ter so bili kamen spotike in radovednosti. Tu skupina irskih ribičev, ki plovejo po širnem morju in se zatekajo v ozke zalive, tam kak samotar, ki se

sprehaja sam po ulicah, nem in osramočen...; mogoče kakšna temna hiša v senci starega mestnega obzidja; v njej, so pravili, da so stanovali rimski katoliki. Katoličane si mogel videti le v siromašnim mestnih predelih...; mogoče v samoti na deželi. Ker so živeli tri stoletja izven zakona, tujci v svoji domovini, žrtve socialnega preganjanja, ki je žalostnejše od juridičnega, imeli so se za premagane in ta misel je prevladovala v vseh.“

No, in sto let pozneje, v začetku XX. stoletja, se je njih položaj občutno spremenil.

Ko se je leta 1908 vršil v Londonu evharistični kongres in so nekateri prenapeti anglikanski krogi, povezani v Protestantsko zvezo, bili proti temu, da bi katoličani priredili procesijo po londonskih ulicah, je dal kralj Edvard VI.

(sin kraljice Viktorije) ukazati, da se ne sme nič storiti, kar bi onemogočilo zunanje praznovanje kongresa. Dejal je: „Četudi so angleški katoličani v manjšini na Angleškem, so tako državljani kot anglikanci in imajo iste pravice pod zaščito zakona.“ In procesija z Najsvetejšim, ki se je je udeležilo okoli 100.000 katoličanov, se je mogla v miru in največjem redu izvršiti po središčnih ulicah mesta Londona. Isti kralj sam se je dostikrat udeležil sv. maše v kakšni katoliški cerkvi, ako je bil v nedeljo kje, kjer mu je bilo težko iti v anglikansko cerkev. V nekaterih važnih zgodovinskih trenutkih se kralj tudi ni obotavljal naprtiti si nenaklonjenost in nasprotovanje anglikancev, kot je bilo to na primer takrat, ko je ob priložnosti zasedbe prestola odklonil obredno prisego proti nekaterim katoliškim verskim resnicam, ali pa takrat, ko je kljub anglikanskim nasprotovanjem uradno sprejel legata Pija X., kardinala Vanuttelija.

Vrnitev anglikancev v okrilje katoliške Cerkve se seveda nadaljuje tudi v sedanjem stoletju. Ne gre sicer za kakšno masovno spreobračanje temveč le za posamezne primere, pa bodisi da so to dostojanstveniki anglikanske Cerkve, bodisi ugledni anglikanski laiki, ki vidijo v katoliški Cerkvi res pravo Kristusovo Cerkev, ki jo odlikuje poteza edinosti in vesoljnosti v nasprotju z anglikanizmom, kjer se vezi vere vedno bolj rahljajo in nastajajo nove ločine. Leta 1955 je Catholic Herald objavil zgovorne številke o propadanju verskega duha med anglikanskimi ločinami. Število praktičnih anglikancev je bilo leta 1930 okoli 2,475.000; v 25 letih je njih število zdrknilo na 1,850.000. Po podatkih glasila britanskih protestantov ne-anglikancev, kot so to baptisti, kongregacionalisti in metodisti, izgubijo v

Glavni oltar katoliške westminstrske katedrale v Londonu

zadnjih dvajsetih letih vsako leto okoli 15.000 vernikov. Nasprotno pa škotska (anglikanska) Cerkev šteje že 25 let približno isto število: okrog 1,200.000.

Zadnje čase se kaže ponovno večji val nezadovoljstva in upora v anglikanski Cerkvi kot posledica združitve anglikanske Cerkve s Cerkvijo Južne Indije (to se pravi združitve med episkopalno Cerkvijo in svobodno, neepiskopalno Cerkvijo), ki jo je sklenil anglikanski sinod meseca julija 1955 v Canterbury. Ob tej priložnosti je canter-

burški nadškof dr. Fisher ostro napadel katoliško Cerkev. Omenjena združitve je bila sklenjena kot posledica ekumeničnega gibanja, vendar so se mnogi anglikanski duhovniki, zlasti iz „visoke“ Cerkve, takoj uprli temu sklepu, ker Cerkev Južne Indije (kot vsaka svobodna, neepiskopalna Cerkev) ne priznava ne apostolskega nasledstva ne dogem. Mnogo anglikanskih duhovnikov in vernikov se je zaradi tega približalo katoliški Cerkvi. Nezadovoljstvo se je pričelo že kaki dve leti poprej, čim so prišli prvi glasovi o nameravani združitvi z nekonformistično Cerkvijo. Ob priložnosti praznovanja dneva sv. Petra in Pavla so organizirali službo božjo v Cerkvi sv. Magnusa Mučenika v Londonu, kot manifestacijo za združitve anglikanske Cerkve s Sveto stolico. Hugh Ross Williamson, duhovnik anglikanske visoke Cerkve je izjavil na tej slovesnosti, da so nekateri anglikanski duhovniki že pripravljani podvreči se pokorščini Svete stolice.

Oktober 1955 se je zbralo nad 80 protestantskih pastorjev v cerkvi Oznanjenja pri Marble Arch v Londonu z namenom, da poudarijo zahtevo po ohranitvi katoliške osnove v anglikanski Cerkvi z željo, da se te osnove okrepijo, kjer je to mogoče. Večina duhovnikov te skupine, ki ima za središče cerkev Oznanjenja in živi v Londonu, je ostro nastopila proti tej omenjeni združitvi s Cerkvijo Južne Indije. Walton Hannah-ov prestop v katoliško Cerkev je povzročil po vsej Angliji veliko komentarjev, ker je bil tajnik te skupine, ki šteje okoli 2.000 članov. To skupino sestavlja anglikanska duhovščina, ki je najbližja katoličanstvu. Že omenjeni Williamson, znani pisatelj, je tudi spadal k tej skupini pred spreobrnitvijo. Enako so se spreobrnilo mnogi iz te skupine kot Lionel Meade, Friderik

Woorward in drugi. Njihovo število stalno narašča, a gre le za sporadične primere, četudi je nezadovoljstvo splošen pojav med anglikansko duhovščino. Od Newmanove smrti leta 1890 do danes se je spreobrnilo v katoliško Cerkev že kakih dva tisoč anglikanskih duhovnikov in zadnja leta se je število spreobrnitev podvojilo.

Na splošno so anglikanci precej versko mlačni. Po podatkih neodvisnega nedeljskega lista „The Observer“, ki je napravil tozadevno anketo, je nad 20% Angležev, ki vrši to ali ono vrsto paganizma; od ostalih 80%, polovica so kristjani po imenu in samo 16% hodi redno v cerkev. Skoro polovica Angležev (to je 25 milijonov) pravi po zgornjih podatkih, da pripadajo državni anglikanski Cerkvi.

Pač pa se dviga verski duh med akademsko mladino. Tomaž Corbisley, rektor katoliškega zavoda Campion Hall na oxfordskem vseučilišču, potrjuje ta dvig s statističnimi podatki, ki jih je zbral med oxfordskimi visokošolci in iz katerih je razvidno, da je verski duh med univerzitetno mladino danes močnejši kot pred dvajsetimi leti. Po teh številkah izpolnjuje verske dolžnosti več kot polovica visokošolcev; med visokošolkami se ta odstotek dvigne še več in doseže številko 63. Enaki rezultati so tudi na vseučilišču v Cambridgeu in na ostalih angleških univerzah.

Katoličani so na splošno bolj verni. V nemajhni meri se morajo temu zahvaliti dobrim organizacijam, verski gorečnosti duhovnikov in laičnemu apostolatu. Da ne bo spisek predolg (samo to poglavje bi obsegalo celo knjigo, ki bi bila zelo poučna), bom omenil na tem mestu le tri primere te delavnosti: Katoliška misijonska družba, Vita et Pax in Organizacija katoliške delavske mladine.

KAKOR NEKOČ PRED KYOTO

Na oknu noči, ki je hladen mir,
postal sem lačen.

In vstal sem in šel sem iskat
lepoto,
v mrak sem nosil prižgano svetilko,
kakor nekódej stražarji pred Kyoto.

Pod svodom noči, ki od zvezd dehti,
sem srečal — sebe.
In spet sem povetil svetilko v mrak,
da najdem devico in mater za glad,
bolj strašni od misli hudiča.

Na pragu noči, ki spet v noč drži,
tesnó ob mojem zbledem rokavu,
tesnó — Marija sede,
prav ko sem zgrabil nož,
kakor nekoč obsojenci za Kyoto.

Vladimir Kos SJ

Katoliški misijonski družbi, ki jo vodi č. Mihael O'Connor, je uspelo, da je v dveh letih 36.524 Angležev zaprosilo za tečaj o verski vzgoji po korespondenci, ki jo je Družba ponudila občinstvu po oglasih v dnevnem časopisju. 20.478 oseb je sledilo tem tečajem redno in stanovitno. Kakih 500 od teh se jih je že spreobrnilo v katoliško vero, drugih tisoč pa so še katehumeni. Nekateri teh „tečajnikov“ so izjavili, da niso vedeli pred tečajem, da obstoja katoličanstvo na Angleškem.

V zadnjih letih je dobil London novo benediktinsko opatijo, znano pod imenom Vita et Pax, ki so jo zgradili v severnem predmestju. Vsi, ki so sodelovali pri zgradbi tega samostana, so delali brezplačno: navadno so bili to menihi sami, katerim so pomagali v prostem času verniki-katoličani in nekatoličani, katere je privlačil lep zgled benediktincev. Zgradba v modernem slogu obsega obširno stanovanjsko hišo za goste (hospederia) in prostore, kjer se pripravljajo laiki za apostolsko delo,

prilagojeno zahtevam sodobnega časa. Tu se vadijo govorniki in predavatelji, razpravljatelji za javne poulične debatte (te so na Angleškem zelo priljubljene, a se zdijo tuju nekako demagoške), proizvajalci filmov, uredniki časopisov in radijski sodelavci, zdravniki in bolničarke, ki se posvečajo dobrodelnosti v predmestjih, socialni delavci, ravnatelji liturgičnih pevskih zborov in voditelji Katoliške akcije ter drugih laičnih organizacij. Izobrazba se vrši s pomočjo duhovnih vaj, učenja, tečajev in praktičnega dela v krogu, ki je lasten tem novim delovnim katoličanom bodisi v uradu, trgovini, časopisu, tribuni, delavnici, tovarni, na cesti, kjer ga bo pri apostolatu povsod spremljala vztrajna molitev samostanske skupnosti. Začetnik gibanja Vita et Pax (življenje in mir) je bil opat Konstantin Bosschaerts, bivši vatikanski diplomat, ki je umrl, preden je bila opatija dograjena.

Organizacija katoliške delavske mladine je nad vse delavna. Že leta 1950 je priredila poletni praktični tečaj za angleške semeniščnike skupaj z delavci ladjedelnic in premogokopnikov iz okolice Newcastle. Tako so bodoči duhovniki mogli osebno in od blizu spoznati, kako živijo in delajo mladi delavci v težki industriji. Med seminaristi so bili tudi iz Kanade, Japonske in Ceylona. Leta 1935 so ustanovili revijo The Catholic Worker (Katoliški delavec), ki je kmalu postala vodilna katoliška revija na Angleškem. Zato je tudi leta 1955 spremenila naslov v Catholic Life (katoliško življenje), ker bolj odgovarja njeni vsebini, ki obsega vsa vprašanja in zadeve laičnega apostolata na splošno in ne samo med delavci. (Konec prihodnjic)

DR. ST. A. MIKOLIČ

SLOVENSKA LURŠKA ROMANJA

Spomladi l. 1898 je dobila ljubljanska škofija novega višjega pastirja, dr. Antona Bonaventuro Jegliča. Ta je imel veliko zaupanje v lurško Mater božjo. Ze konec istega leta je romal v Lurd, da izprosi Marijine pomoči za svojo srčno zadevo — za zavode sv. Stanislava, kjer je želel ustanoviti slovensko gimnazijo in dijaški zavod. Ze tedaj je v Lurdu naredil zaobljubo, da hoče v zahvalo, ako mu podjetje uspe, s prvenci nameravanega zavoda romati v Lurd. Po vrnitvi je napisal pastirsko pismo o Lurdu, ki je izšlo tudi v posebni knjižici. Ze tedaj je izpovedal tudi svojo srčno željo, naj bi Slovenci čimprej skupno romali v Lurd, pa tudi v Sveto deželo, ker to tudi sveti oče priporoča. Svoji obljudi glede zavodarjev je ostal zvest in je z njimi dvakrat romal v Lurd, prvič v juliju l. 1906, drugič pa po prvi maturi, ki se je v zavodih vršila v juliju l. 1913. Jegličeva želja glede narodnega romanja Slovencev v Lurd pa se je izpolnila šele v jubilejnem letu 1908, ko je ves katoliški svet slovesno obhajal petdesetletnico lurških dogodkov.

Slovenski lurški romarji so stopili dne 14. majnika 1908 na lurška tla. Slovencev je bilo ravno 600, pridružil se jim je 7 Nemcev in 3 Hrvati. Med romarji je bilo 64 duhovnikov, 156 drugih moških in 391 žensk. Romarji so bili najrazličnejše starosti, od dveletnega otroka v materinem naročju do 82-letnega starčka, globoko vernega učitelja in pisatelja

Jožefa Levičnika iz Železnikov v Selški dolini na Gorenjskem.

Slovenski romarji so prinesli s seboj tudi spominsko ploščo, ki so jo dali vzdati v kripto, to je v sredinsko cerkev, ki se dviga nad lurško votlino. Na spominski plošči beremo tole: „Virgini immacolatae — devoti Sloveni: Brezmadežnemu spočetju, čudodelnici premogočni, Materi najmilejši se klanjajo in posvečujejo Slovenci v jubilejnem 50. letu, kar se je tukaj prikazala. — O Marija, brani in razširjaj sveto Cerkev, utrdi vero v naših dneh, vzemi v varstvo našo domovino, prosi za grešnike, čuvaj nedolžne, varuj Tebi posebno posvečene, stori nas vse kakor Bernardko srečne, ako ne na tem, pa na onem svetu. Amen.“

Ze udeleženci prvega avstrijskega lurškega romanja, med katerimi je bilo tudi 38 Slovencev, so nesli lurški Materi v dar krasno zastavo s sliko Brezmadežne, na drugi strani pa so bili medaljoni vseh avstrijskih deželnih patronov. Ta zastava visi še sedaj med stoterimi prapori drugih narodov v lurški baziliki.

Udeleženci prvega slovenskega narodnega romanja v Lurd niso imeli nalašč za to narejene zastave, pod katero bi mogli v slovesnem sprevedu vkorakati v lurško baziliko. Zato so vzeli s seboj na pot zastavo mengeške mladeniške Marijine družbe. V spomin na to so mengeški kongreganisti dali napraviti za svojo zastavo dragocen trak s pomenljivim napisom;

pri slovesnem shodu dne 8. decembra 1909 je vodja romanja, župnik Janez Kalan, trak pripel na njihovo zastavo v trajen spomin.

Ob 50-letnici lurških prikazovanj so se v Lurdu odločili, da na griču zraven svetišča postavijo 14 postaj križevega pota; umetniški kipi za postaje naj bi bili iz močne kovine in v naravni velikosti. Razne narodnosti naj bi s svojimi stroški postavile posamezne postaje in si tako v Lurdu zagotovile trajen spomenik.

Tudi Slovenci so hoteli postaviti eno postajo. Posebno se je trudil za to zaliloški župnik Anton Hribar, ki je pripravljaval v ta namen posebno romanje. Vršiti bi se moralo v avgustu 1914. Vse je bilo že pripravljeno, a začela se je prva svetovna vojska in romanje preprečila. Križev pot v Lurdu so postavili brez Slovencev. Prvič so v Lurdu v slovenščini molili križev pot jugoslovanski romarji l. 1924.

Po letu 1908 je bilo še več skupnih slovenskih romanj v Lurd. Hodile so tudi manjše skupine. Naši nabožni časopisi so radi poročali o teh lurških romanjih. Že prvo romanje je v Bogoljubu opisal vodja romanja Janez Kalan, Ksaver Meško pa v Slovenskih večernicah. Naslednja so opisovali: dr. Franc Ušeničnik v „Vencu cerkvenih bratovščin“, monsignor Viktor Steska v Domu in Svetu, dekan Anton Skubic je v Bogoljubu popisal romanje, ko so Slovenci nesli prvo zlato knjigo — to je seznam Srcu Jezusovemu posvečenih slovenskih družin — v Paray le Monial. Zdolski župnik Alojzij Šoba je popisal svoje deseto romanje. Svoja večkratna romanja v Lurd je v Bogoljubu omenjal tudi dr. Ciril Potočnik.

L. 1926 so imeli slovenski romarji s seboj tudi nekaj bolnikov. V Lurdu vsak dan pri popoldanski procesiji z Najsvetejšim bolnike blagoslavljajo med molitvijo posebnih vzklikov k Jezusu in Mariji. Da bi mogli te klice povedati evharističnemu Kralju v slovenskem jeziku, so duhovniki te klice že prvi večer prevedli v slovenščino.

In drugi dan, dne 11. aprila 1926, je Jezus v presv. Rešnjem Telesu, ko se je bližal bolnikom, prvič zaslišal te prosee vzklike v slovenskem jeziku. Takole so naši romarji in bolniki molili, pojoč trikrat: „Gospod, mi te molimo. Gospod, v te verujemo. Gospod, naj se zgodi tvoja volja. Kakor v nebesih tako na zemlji. Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas! Srce Jezusovo, naše življenje in naše vstajenje usmili se nas! Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam mir! O Mati Odrašenikova, prosi za nas! O Marija, Mati prečista, prosi za nas! O Marija, zdravje bolnikov, prosi za nas! O Marija brezmadežna, prosi za nas! Naša ljuba Gospa lurška, blagoslovi našo domovino! Sveta Bernardka, prosi za nas! Molimo na veke presv. zakrament!“

Tudi iz Lurda smo prejeli Slovenci mnogo milosti, za katere bodimo Mater božji hvaležni.

Leto 1908, petdesetletnico lurških prikazovanj, so verni Slovenci brezmadežno iz Lurda slavili z vsakovrstnimi proslavami, zlasti po Marijinih družbah in pri romarskih cerkvah. V Crngrob pri Škofji Loki so dne 16. julija priromale dekliške Marijine družbe z Gorenjskega v dveh velikih procesijah. Prva procesija je prišla iz Šmartina pri Kranju, kjer so se zbrale kongreganistinja iz

Dr. M. Pia Garantini: Marija z Detetom

kranjske in radovljiške dekanije, druga pa iz Škofje Loke z dekleti iz dekanije Loka in ljubljanska okolica.

Na Veselo goro pri Št. Rupertu so 5. avgusta priromale Dolenjke. Notranjke pa so romale deloma k Mariji pribežališču grešnikov na Planinsko goro v župniji Planina, deloma k Sv. Trojici nad Vrhniko. Goriške Marijine družbe so imele dne 23. avgusta veličastno slavje na Sveti gori.

To leto so skoro povsod, posebno na podeželskih odrih uprizorili „Lurško pastirico“, igrokaz v petih dejanjih, ki ga je priobčil prvi snopič „Zbirke ljudskih iger“.

Isto leto je v šentjernejski župniji nastal tudi tako imenovani „novi Lurd“. Tako so namreč začeli imenovati tamkajšnjo skromno, takozvano rakovniško votlino s studencem. Na prigovarjanje domačega kaplana

Leopolda Kolbezna so jo uredili v lurško votlino, kaplan pa si je v kartuziji Pleterje izprosil kip lurške Matere božje, ki ga je izrezljal kartuzijski brat, bivši francoski grenadir. Dne 29. junija 1908 so kip prenesli v slovesni procesiji iz šentjernejske župnijske cerkve v skalnato votlino Rakovnik in ga postavili vrh skalovja, v katerega podnožju žubori bister studenec. Sčasoma so dobili za votlino še „poželjni zvon“ ali „zvon želja“, končno tudi oltar, ki ga je l. 1919 posvetil ljubljanski škof dr. Jeglič. Večkrat se je v skromnem Novem Lurdu zbralo na tisoče vernih romarjev. Tako tudi ta votlina z Marijinim kipom priča, kako prisrčno so Slovenci za 50-letnico lurških dogodkov počastili Brezmadežno.

Fr. Krgl.

ŽENA IN MATI V DRUŽINI

Družina je od Boga upostavljena in po Bogu posvečena ustanova. Skupno življenje v družini, stanovanje in družinska blaginja še niso zakon, ki bi mogel graditi družino takšno, kakršna mora biti po božji zamisli. Po božji zamisli je zakon, zveza, poroka, vstop v zakonsko življenje sveta pogodba z Bogom, ki jo naredita mlad mož in žena z namenom, da hočeta skupaj živeti, dokler ju smrt ne loči, ter v takšnem zakonu dosegati svete cilje zakona, kakršne je Bog dočlil.

Glede žene v družini je na mestu ona primera o Jezusu Kristusu in Njegovi nevesti sv. Cerkvi: nekaj takšnega naj bi bila žena, kakor je Cerkev. Slično nalogo, kot jo vrši Cerkev v družini vsega človeštva po eni ter v odnosu do Jezusa Kristusa po drugi strani, naj bi zavzela žena in mati v majhni družini.

Oglejmo si njene naloge in svojstva: prvič — v primeri Cerkve kot neveste Kristusove in drugič — kot zaskrbljeno mater, ki pomaga voditi k Bogu, se žrtvuje in pomaga reševati.

Predvsem je Cerkev nevesta Kristusova. Ob tem se vprašajmo: Kdo je več, Kristus ali Cerkev? Odgovor je popolnoma jasen: Prvi je Kristus. On je Cerkev ustanovil, si jo privzel za pomočnico, da bi bila Njemu v pomoč v Njegovem neskončno svetem odrešitvenem delu. Pri poročnem obredu se zveza med Kristusom in Cerkvijo omenja kot primer zveze med možem in ženo. Adamu je tudi Bog dal ženo, ki naj bo „adiutor“ — pomočnica v njegovem delu. Kakor pa Cerkev resnično pomaga Kristusu, tako naj bi bila žena v pomoč svojemu možu v življenju v vseh onih na-

logah, ki mu jih je Bog poveril. In kakor Kristus želi od svoje neveste svete Cerkve, da naj bo „neomadeževana, takšna da naj bo, da bo iz nje vedno velja svetost, brez zmotljivosti (da ne bo smatrala za sveto tisto, kar ni, in ne imela za malovredno tisto, kar je v resnici sveto), da bo naravnost lepa in prikupljiva radi svoje nedolžnosti“: kakor torej Kristus to želi od svoje neveste Cerkve, tako isto tudi pričakujemo od žene, ki je po božje zamišljenem zakonu pomočnica svojemu možu.

Mož je tisti, ki vodi družino k Bogu. Žena naj mu bo v tem pomočnica. Zato je res razumljivo, da naj bi bila žena nasproti možu takšna, kakršna je Cerkev nasproti Kristusu! Brez kakršnih koli stranskih neprimernih, morda celo grešnih ciljev v iskanju dopadenj pri drugih možeh ali slično! To bi gotovo ne bila nikakšna neomadeževanost, ampak gotovo celo krivda pred Bogom, saj nam pravi lepo sveto pismo: „Če kdo poželi, četudi le v mislih ženo svojega bližnjega, je že prešuštoval v svojem srcu...!“

Edina naj bo zato v vsem s svojim lastnim možem, njega prisrčno ljubeča. Tudi v težavah naj bi se vadila k temu. Trudila naj bi se ljubiti. V tem je ljubezen, ne le v samo telesnem nagnjenju! V tem naj bi pomagal ženi spomin na ono sveto pogodbo z Bogom ob poroki, da hoče živeti ob svojem možu ter z njim deliti veselje in žalost, dokler ju smrt ne loči. Ali si moremo misliti, da bi sveta Cerkev ne bila tako tesno povezana s svojim ženinom Jezusom Kristusom? Prav tako niti misliti ne smemo o tem, da bi žena, o kateri mi govorimo, ne bila v zakonu takšna!

NAJZVESTEJŠA

*Nimaš žametnih oči,
zlate mreže na laseh,
temnih, gostih obrvi,
tvoj smehljaj ni greh.*

*Tvoji prsti tko
mojega življenja prt —
ko končaš, mi daš rokó,
ljuba najzvestejša — smrt.*

Ignotus

Ne z nagubančenim čelom — takšna, ki bi jo vsaka stvar spravljala v nerovo, v jezo in nepotrpežljivost, ne, takšna naj ne bo žena! Ljubezni polna naj bi bila, takšne ljubezni, ki zna vse prenesti, četudi jo kdo preganja, takšne ljubezni, ki zna vse potrpeti, tudi če ji otrok dela težave, takšne ljubezni, da zna ostati mirna in tiha brez besede, tudi če bi se ji zdelo, da ji nakladajo uro za uro krivice na njeno mehko srce.

To ni lahko. Toda prav to naj bi bila zakonska žena. Saj je tudi sveta Cerkev, nevesta Kristusova prav to. Kako sveto prenaša Cerkev čase preganjanj, poniževanj in zapostavljanj! S kakšno ljubeznijo prevzema nase natočevanja in obrekovanja s strani brezbožnih ljudi: s svetim, dostojanstvenim mirom...

Mislimo le na zadnje čase: kako jo dolžijo, češ da je ona tista, ki hujska na vojno, ki dela zdražbe in neti sovraštva. Cerkev pa mirno, tako tiho in sveto nadaljuje samo svoje delo: svari in opominja pred grehom, kaže ljudem pot k Bogu in nič drugega...! Nič ne preklinja teh, ki jo tako obrekujejo, nič se ne jezi, nič ne kuje naklepov o maščevanjih, nasprotno: moli zanje, trpi, tiho, sveto, potrpežljivo; išče jih z ljubeznijo, imenuje jih vse skupaj nesrečne, zgubljene sinove in kot za takšne z dvojno ljubeznijo moli... Takšna naj bi bila zakonska žena ob svojem možu, njemu pomočnica v vsem, kar je božjega.

Svetost veje iz Cerkve Kristusove iz dneva v dan, vedno bolj in bolj. Tako in le tako deluje Kristus, rešuje po svoji sveti Cerkvi, z njeno pomočjo človeški rod. K Bogu ga vodi, k Očetu, kakor je to nalogo prevzel. V takšni božji svetosti naj bi rastla tudi zakonska žena iz dneva v dan. Vedno bolj in bolj naj bi imela jasno ta cilj pred očmi. S sve-

tostjo, ki jo bo v krogu družine izžarevala, naj bi pomagala svojemu možu v sveti nalogi: sebe in celo družino k Bogu priveriti.

Nezmožljiva naravnost naj bi bila v vsej tej svetosti in svojem stremljenju. Takšna naj bi bila, da bi znala dobro razločiti, kaj je prav in kaj ni prav in sicer ne le zase, temveč tudi za svoje otroke, za vse.

Cilj: Bog in v Boga se vzračati, božje življenje graditi v sebi in svojih, ta cilj naj bi imela vedno pred očmi. Ta cilj naj bi ji bil kakor svetilka, potem bo hodila varno.

Žena, ki bo takšna v življenju, takšna žena bo potem lepa, prikupljiva, ljubka; takšna, da jo bo Bog rad imel in da bo mož tudi vedel, da ima pravi zaklad ob sebi. Stremljenje za zunanjo, le telesno lepoto često celo odbija. Tiho, mirno, nedolžno srce, sveto življenje, polno vedre ljubezni, četudi v preprosti obleki in hiši, to zmaguje!

Zaskrbljena mati je Cerkev, s ciljem, da vodi k Bogu. Takšna je naloga svete Cerkve. In takšna je naloga žene, da v tem svojem možu pomaga. Oče, kot prvi, mož, glava družine, ima učiteljsko, skorajda duhovniško in pastirsko službo. Žena naj mu bo v vsem tem pomočnica. Kako?

Pojdimo prav v njeno materinsko svojstvo — torej žene kot matere! Otroke je dobila. Res je, da jih ona prva hrani — celo s svojim lastnim telesom. Naravna povezanost v čudoviti ljubezni matere do otroka nareja materi takšno skrb celo prijetno, lahko.

Toda to še ni vse. Sveta, ne le samo naravna ljubezen, tudi ljubezen, ki sega v nadnaravnost, naj bi družila kmalu otroka in mater v eno. Kakšna speča za ženo, za mater, če more sedaj po rojstvu otroka storiti še več, veliko več, kot nuditi le telesno rojstvo. Stremljenje dobre matere bo šlo prav v to smer — storiti vse, da bo tudi otrok zaživel kmalu, prav kmalu tisto sveto nadnaravno božje življenje v svoji notranjosti. Takrat šele bo mogla biti sreča zvrhana, ko bo v ponovnem rojstvu svetega krsta držala mati ne le otroka, ampak otroka božjega! Žena, mati, ki vedno skrbi, da je v njeni lastni notranjosti — tako kot to Bog pričakuje od nas — živo življenje božje, takšna žena prav na ta način stori tisto, kar Bog pričakuje od nje. Možu je dala sicer otroka, toda je tudi vse storila, da se bo mogel otrok vedno bolj in bolj bližati Bogu.

Tako stori prava zakonska žena res tisto, kar stori sveta Cerkev — nevesta Kristusova, ki revne otroke te zemlje preraja za božje otroke. Otroci, ljudje, ki jih Cerkev prevzema, naj bi bili meščani božjega mesta, naj bi bili domačini v božji hiši, naj bi bili otroci istega Očetovega doma in tako dediči srečnega večnega življenja. Žena-mati je svojega otroka rodila, ga dala preroditi v svetem krstu in izročila možu.

Pa tudi s tem še ni končano. Res je sicer, da je prvi, ki je za to odgovoren v družini, da bo vse člane družine k Bogu vodil, vprav mož, družinski oče, toda žena-mati mu mora biti pri tem

zvesta pomočnica. Kakor Cerkev in Kristus: Kristus je tisti, ki ima nalogo odreševati in k Bogu voditi, toda nevesta-Cerkev mu v tem pomaga.

Ko je enkrat tedaj to doseženo: krst, rojstvo v božjem življenju iz milosti Jezusa Kristusa, je s tem dosežena sreča matere, ki se veličine in svetosti vsega tega zaveda!

Vendar je to šele začetek. Temelj je to, na katerega bosta oče in mati gradila naprej: oče kot tisti, ki ima kot glava v družini prvi nalogo voditi k Bogu, in mati kot zvesta njegova pomočnica. Sveta Cerkev se trudi že tisoč devetsto let in vse do konca sveta se bo trudila, da bo tako pomagala Kristusu, Odrešeniku sveta, voditi človeški rod k Bogu.

+

Slično nalogo kot Cerkev naj bi vršila sedaj žena-mati ter v isti vztrajala vse do smrti, bodisi svoje, bodisi svojih otrok; pomočnica naj bo možu, zvesta pomočnica v njegovi sveti nalogi, voditi k Bogu. Skozi vse življenje naj bi sedaj izgorevala žena, mati kot sveča v žrtvah, trpljenju, v molitvah tiho in skromno, sama Bogu darovana, ter skrbela, da bo v srcih otrok ohranjeno božje življenje.

Tudi ko bodo otroci nekoč že dorasli, ko bodo morda že poročeni, tudi že samostojni, materina naloga ostane še vedno ista: truditi se, storiti vse po svojih močeh, da bodo njeni otroci tudi otroci božji.

Mati, tako dolgo, dokler živiš, tako dolgo si jim mati, vse do svoje smrti! Bodi jim res tedaj takšna mati, kakršno te Bog zamišlja. Spomni se vedno zopet in zopet v življenju, da si pred božjim oltarjem takrat ob poroki z Bogom naredila to pogodbo!

P. Jakob Vučina O. Cap.

PAPEŽEV
ODGOVOR
NA VPRAŠA-
NJA O OŽIV-
LJANJU

Doktor Bru-
no Haid, ravnatelj oddelka
za neobčutljivo-
st (aneste-

sijo) na vseučiliški kirurški kliniki v Innsbrucku, je predložil svetemu očetu tri zdravniško-nravna vprašanja o oživljanju (reanimaciji). Papež rad odgovarja na ta vprašanja, ker dokazujejo, da se zdravniki zavedajo svojih poklicnih dolžnosti.

Moderna anesthesiologija (znanost o neobčutljivosti) se ne peča samo z vprašanji o neobčutljivosti in o oamljenju, ampak tudi z oživljanjem. Tako namuč v zdravilstvu imenujejo uspešen način zdravljenja nezgod, ki resno ogrožajo življenje. Sem spadajo zlasti razne zadržitve, ki so v prejšnjih časih, ko še niso poznali anesthesiologije, v nekaj minutah povzročile zastoje srca in smrt.

Ta veda razpravlja tudi o nevarnih dihalnih težavah, ki jih povzročijo stisnenje prsi ali odprte rane na pljučih. Preprečiti hoče zadušitve, ki nastanejo tedaj, kadar se zapro dihalne poti, ozdraviti zastoje dihanja v slučaju tetanusa ali otrpnenja tilnika, otroško ohromelost, zastrupljenje po plinu, hipnotizmu, pijanosti in ohromitve, ki jih povzročijo težke možganske poškodbe.

Poškodba možganov pa more biti tako težka, da je zelo verjetno, že skoraj gotovo, da bolnik ne more ostati pri življenju. Tedaj se mora anesthesiolog vprašati, ali je vredno in pametno izvesti oživljanje. Kaj naj stori, če bi se družina tega bolnika temu upirala in oživljanje odklonila zlasti tedaj, kadar se bolnikovo stanje le nekoliko izboljša, pa nič ne napreduje in ga more samo avtomatično umetno dihanje ohraniti pri življenju? Ali se sme, ali se mora nadaljevati poskus oživljanja

tudi tedaj, ko je morda duša že zapustila telo?

Tri važna vprašanja o oživljanju

Rešitev navedenih vprašanj je posebno težka tedaj, kadar morda celo katoliška družina prisili zdravnika anesthesiologa, da odstrani napravo umetnega dihanja in pusti navidez mrtvega bolnika mirno umreti. V verskem in nravnem oziru je važno temeljno vprašanje: Kdaj nastopi smrt pri bolnikih, ki so se prepustili modernim postopkom oživljanja? Ali je veljavno poslednje maziljenje tedaj, ko je še mogoče ugotoviti neko delovanje srca, vse drugo življenje pa je prenehalo, oziroma je odvisno samo še od dihalne naprave?

Vsa vprašanja o modernem oživljanju moremo strniti v tri najvažnejša:

1. Ali zdravnik sme, ali je celo dolžan v vseh slučajih uporabljati umetno dihalno napravo celo tedaj, kadar zdravniki mislijo, da so brez vsake koristi?

2. Ali zdravnik sme, ali celo mora odstraniti dihalno napravo tedaj, kadar se bolnik po več dnevih ne prebudi iz globoke nezavesti in bi mu po odstranitvi v nekaj minutah zastal obtok krvi? Kaj mora storiti zdravnik, če ga bolnikova družina nagovarja, naj odstrani dihalno napravo potem, ko je bolnik že prejel zakramente za zadnjo uro? Ali je tedaj še veljavno maziljenje?

3. Ali moramo bolnika, ki je zaradi osrednje ohromitve v stanju nezavesti in njegovo življenje, oziroma krvni obtok vzdržuje samo še umetno dihanje, pa se mu po več tednih zdravje ne izboljša, smatrati za dejansko ali tudi pravno mrtvega? Ali je treba čakati toliko časa, da se ustavi krvni obtok, ki ga vzdržuje samo umetno dihanje, da ga moremo imeti za mrtvega?

Važna načela za reševanje teh vprašanj

Preden je sveti oče začel odgovarjati na ta vprašanja, je opozoril na važna načela, ki dajejo podlago za odgovor nanje. Naravna pamet in krščan-

ska morala učita, da ima vsak človek, posebno tisti, ki je dolžan pomagati bližnjemu, pravico in dolžnost, da v težki bolezni uporabi vsa potrebna sredstva, da mu ohrani zdravje in življenje. To dolžnost mu nalagajo: krščanska ljubezen, pokorščina do Stvarnika in socialna pravičnost. Vendar je splošno uporabljati le redna sredstva, ki ne nalagajo izrednih bremen ne njemu ne drugim. Strožja obveznost bi bila za večino ljudi pretežka. Oviralala bi jih v pridobivanju višjih, važnejših dobrin. Življenje, zdravje in vse zunanje, časno delovanje so namreč podrejeni človekovim duhovnim ciljem. Nikakor pa ni prepovedano, več storiti kakor to, kar je nujno potrebno za ohranitev zdravja in življenja, če le s tem ljudje ne zanemarijo važnejših dolžnosti.

Kdo more prejeti zakramente?

Na vprašanje, ali se morejo podeliti zakramenti človeku, ki je padel v nezavest, odgovarjata nauk in navada Cerkev. Pravilo njenega delovanja je Gospodova volja. Po Gospodovi volji so zakramenti določeni samo za ljudi, ki so na zemlji in še živé. Vendar morajo vsi prej prejeti krst, preden morejo prejeti druge zakramente. Kdor torej še ni bil ali ni več človek, ne more prejeti svetih zakramentov. Tudi njemu, ki se zakramentov brani, jih duhovnik ne more podeliti. Ker Bog spoštuje svobodo vsakega človeka, nikogar ne sili, da mora prejeti zakramentalno milost. Kadar ni gotovo, ali ima kdo potrebne pogoje za vreden prejem svetih zakramentov, je treba dvom rešiti. Če ga ni mogoče, se mu podeli zakrament pogojno. Kristus je postavil zakramente zato, da bi se vsi ljudje zveličali. Zato Cerkev podeljuje zakramente tudi v izrednih okoliščinah, da bi tako nihče ne bil brez zakramentalne milosti, ki jo more prejeti.

Zdravnik, posebno anesteziolog, je dolžan jasno in določno povedati, kdaj je človek, ki je bil v nezavesti, umrl. Neverjetno je, da bi mogla biti kaka

taka oseba živa pokopana, ker že nekaj minut potem, ko odstranimo dihalno napravo, zastane obtok krvi in nastopi smrt.

Odgovor na prejšnja vprašanja

1. Ali ima anesteziolog v vseh slučajih, tudi v tistih, ki so po sodbi merodajnega zdravnika popolnoma brezupni, pravico in dolžnost uporabiti moderne naprave za umetno dihanje, tudi proti volji bolnikove družine? V rednih slučajih ima anesteziolog pravico to storiti, ni pa dolžan. To bi bil dolžan storiti samo tedaj, kadar je to edini način, da spolni drugo, moralno gotovo dolžnost. Pravice in dolžnosti zdravniška so odvisne od bolnika. Isto pravo kakor za bolnika velja tudi za zdravnika. Zdravnik navadno ne more uporabljati izrednih sredstev, če mu bolnik ne da za to izrednega pooblastila.

Tehnika oživljanja sama po sebi ni nemoralna. Zato jo more bolnik, če je zmožen osebnega odločanja, mirno uporabljati in tudi zdravnika pooblastiti, da jo uporablja. Ni pa mogoče dokazati, da bi bil ta izredni način zdravljenja kdo dolžan uporabiti, ali za to drugega pooblastiti.

Pravice in dolžnosti družine so navadno odvisne od volje bolnika, ki je v nezavesti in če je že starejši in svojepraven. Družinsko pravo nalaga članom dolžnost, da uporabljajo redna sredstva za zdravljenje. Če torej oživljanje nalaga družini bremena, ki se jim v vesti ne morejo naložiti, more ta zahtevati, da zdravnik opusti ta način zdravljenja. Zdravniku je tudi dovoljeno, da to stori.

2. S tem je sveti oče odgovoril tudi že na drugo vprašanje, ki se glasi: Ali sme zdravnik odstraniti dihalno napravo prej, preden zastane popolnoma vsak krvni obtok? Ali more storiti to vsaj tedaj, ko je bolnik prejel že sveto maziljenje? Ali je še veljavno sveto preneha obtok krvi ali celo potem?

V tem slučaju sme zdravnik odstraniti dihalno napravo. Če bolnik še ni

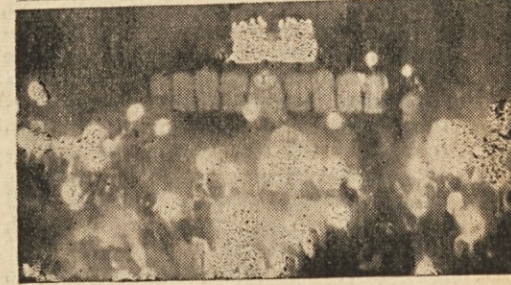

prejel svetega maziljenja, naj se umetno dihanje podaljša toliko časa, da se mu bo podelil ta zakrament. Na vprašanje, ali je še veljavno maziljenje tedaj, ko že popolnoma preneha vsak krvni obtok ali celo potem, ni mogoče reči ne da, ne ne. Če je zdravnik mnenja, da se je s končnim zastojem krvi tudi ločila duša od telesa, četudi nekateri organi še delujejo, sveto maziljenje ni zanesljivo veljavno, ker tisti, ki ga je prejel, ni bil več zanesljivo človek. Veljavno more namreč zakramente prejeti samo živ človek. Kadar pa zdravniki upravičeno dvomijo, ali se je duša že ločila od telesa ali ne, pa tega dvoma ne morejo rešiti, je tudi veljavnost maziljenja dvomljiva. Cerkev se drži načela: Zakramenti so ustanovljeni za žive ljudi. Kadar je dvom, ali je kdo živ ali mrtev, Cerkev dovoljuje, da se zakrament podeli pogojno.

3. Kdaj po sodbi Cerkve umrje, oziroma kdaj se mora po naravnem zakonu proglasiti za mrtvega bolnik, ki je zaradi osrednje ohromelosti v globoki nezavesti in mu krvni obtok in življenje ohranjajo samo z umetnim dihanjem, s čimer pa po več dneh ne dožeje nobenega izboljšanja? Ali je smrt že nastopila zaradi hude poškodbe možganov, ki je povzročila globoko nezavest in zastoj osrednjega dihanja, čigar smrtnonevarne posledice so hoteli preprečiti z umetnim dihanjem? Ali pa je smrt povzročil, kakor danes mislijo zdravniki, končni zastoj krvnega obtoka, ki ga tudi umetno dihanje ni moglo več preprečiti?

Odgovorov na ta vprašanja ne moremo najti v nobenem verskem in mo-

Ob priliki blagoslovitve Baragovega misijonišča v Lanusu: G. Reinaldo Conforti CM, lazaristovski vizitator, ki je izvršil blagoslovitev, govori navzočim (1); med sv. mašo, ki jo je med zidovi porajajoče se cerkve opravil direktor g. Anton Orehar (2 in 3), je imel daljšo pridigo; nočna procesija z lučkami ob koncu lepih slovesnosti (4). — (Foto M. Kocmur)

ralnem načelu in tudi ne spadajo pod pristojnost Cerkve. Ta vprašanja bodo zato ostala nerešena. Verjetno je, da

človek živi toliko časa, dokler njegovi organi delujejo z lastno močjo ali vzdržujejo njihovo delovanje umetna sredstva. Ni pa to popolnoma jasno. Ostane torej dvom, ki ga bo treba reševati v soglasju z načeli, ki jih podaja naravno in civilno pravo.

PAPEŽ ZAVODU „ANGELICUM“ V RIMU

Ta papeški zavod je bil zato ustanovljen, da bi po vsem katoliškem svetu mogočno zablestela tomistična filozofija in postala svetilnik vsemu modroslovju. Prav zato, ker imajo v tem zavodu pred seboj vzor sv. Tomaža Akvinca, hodijo po pravi poti.

V bogoslužnih molitvah na praznik svetega Tomaža Akvinca prosimo, da bi spoznali in razumeli, kar je učil, in posnemali, kar je delal.

Kaj je predvsem učil Akvinec? Kaj je jedro, osrednja točka njegovega nauka? Vse, ki preučujejo svete vede, pa tudi tiste, ki ljubijo naravno modroslovje, je učil z zgledom in besedo, naj se popolnoma podredé oblasti katoliške Cerkve in jo zelo spoštujejo. Tako je učil zato, ker je bil prepričan, da je živo in nezmotno učiteljstvo Cerkve temelj katoliške resnice.

Zato naj hodijo po stezi svetega Tomaža Akvinca in drugih odličnih mož dominikanskega reda, pozorno poslušajo glas izrednega ali rednega cerkvenega učiteljstva in se mu s ponižnim duhom podrede. To naj storé zlasti tisti, ki v večnem mestu poleg prestola svetega Petra in glavne cerkve, kjer je bila rojena duhovniška edinost (sveti Ciprijan), preučujejo svete vede. Vendar ni dovolj, da se takoj uklonijo odredbam in odlokom cerkvenega učiteljstva, kadar gre za razodete resnice, ampak morajo ponižno sprejeti tudi okrožnice, ki razpravljajo o naravnih in človeških zadevah.

Temelj naše vere je razodetje, ki so ga prejeli preroki in apostoli. Ti in ne drugi svetni učitelji so napisali pristne svetopisemske knjige. Tako je učil in tega se je vedno držal. Njegove razlage

svetopisemskih knjig stare in nove zaveze, zlasti listov apostola Pavla, se po sodbi izvedencev v tej stroki odkljujejo po taki zrelosti, bistrosti in vestnosti, da jih moremo prišteti med njegova največja bogoslovna dela.

Kdor torej ta njegova dela prezira, ne more do dna spoznati tega velikega učenika. Toda sveti Tomaž svetopisemskih knjig ni samo preučeval, ampak jih je tudi premišljeval. Zato naj tudi oni teh knjig ne podcenjujejo, ampak naj jih skrbno uporabljajo za preučevanje in premišljevanje v svojem duhovnem življenju.

Posebno sveti oče priporoča, naj preučujejo tomistično spekulativno teologijo, katero morajo zelo ceniti, če hočejo uresničiti to, kar ugotavlja njihov zadnji volilni kapitelj: „Tomistična spekulativna teologija je bila vedno izredna dediščina našega reda.“ Naj torej cveté v njihovem zavodu z vsem svojim ugledom in vplivom teologija, s katero je slavni Akvinec v svojem času dosegel, da je bila priznana za znanost in imela prednost pred vsemi drugimi vedami.

Doslej so občudovali angelsko modrost svojega slavnega zavetnika in učenika. Zdaj naj s papežem še premislijo njegove kreposti. Veliko duhovno korist mu je prinašalo premišljevanje besed apostola Pavla: „In ko bi imel preroštvo in bi vedel vse skrivnosti ter imel vso vednost... ljubezni pa bi ne imel, nisem nič“ (1 Kor 13, 2), in: „Spoznanje nabi pihuje, ljubezen pa zida“ (1 Kor 8, 2). Z vso vnmemo je gojil spekulativne vede, vendar se je vedno zavedal, da gre prvomesto ljubezni, ki je kraljica vseh kreposti in ji morajo zato vse druge kreposti služiti. V njej zajema vera življenje in moč darov Svetega Duha. Ljubezzen nas tudi podžiga k premišljevanju božjih skrivnosti. Zato naj se z vso vnmemo prizadevajo za ljubezen, za živo vero in vse druge kreposti, ki jih zahteva njihov poklic, da jih stroga znanost, s katero se pečajo, ne bo ovirala, ampak podpirala na poti do popolnosti. Bogu.

iz njihovega srca, ne samo iz njihovih ust, naj večkrat privró goreči pogovori z njim. Povsod naj jih stalno spremljata ljubezen do resnice in resnica, združena z ljubeznijo.

Sveti Bonaventura je bil velik in iskren prijatelj svetega Tomaža Akvinskoga. Zato naj si zapomnijo in premišlujejo njegove besede: „Nihče naj ne misli, da že zadostuje branje brez gorečnosti, samó suho razmišljanje brez pobožnosti, raziskovanje brez občudovanja božje Modrosti, preudarnost brez veselja, delavnost brez vernosti, znanje brez ljubezni, modrost brez ponižnosti, študij brez božje milosti, vzor brez razumnosti, navdihnjene od Boga.“

PAPEŽ O POMOČI CERKVE PRI SOCIALNEM DELU

Ko so ga obiskali španski romarji iz škofije Badajoz, so sv. očetu predložili tudi načrt, kako napraviti zopet rodovitna zapuščena polja in brda, pospejevati industrijo ter skrbeti, da bodo delali do dela tisti, ki so brezposelni. Sveti načrt očče je z velikim zanimanjem ta pregledal in srčno želi, da bi te vrste poskus prinesel španiji veliko korist. Neizmerna polja spet zelené. Že skoraj zapuščeni griči in brda spet važno ljudi, da se naseljujejo po njih. Organizirajo se cvetoče industrije in nove delavnice. Reka Guadiana s svojimi pritoki, ki so jo modro zajezili, namaka polja, daje pogonsko silo in obč vasem, ki nastajajo na tej grudi, ljudem pa delo in mir.

Prinesli so papežu načrt, da ga blagoslovi. S tem se hočejo zahvaliti tudi njemu, na čigar povelje so začele vode urejeno teči po tistih strugah, ki jih je začrtal po zemlji božji prst. Vendar, njegova pastirska naloga in goreča skrb za blagor duš ga spodbujata, naj jim pové nekaj misli.

1. Izvedba njihovega načrta zahteva mnogo delovnih rok. Zbiranje delavcev iz najrazličnejših krajev in njihovim ali tev je danes zelo važno delo. Mnogim to zagotovi sredstva za dostojno pre-

življanje. Za mnoge pa je to združeno tudi z velikimi нравnimi nevarnostmi. Zato vodstvo ne bo samo skrbno izbiralo družin in posameznikov za delo, ampak bo vestno nadzorovalo njihovo življenje zlasti v začetku naselitve, da se bodo lažje prilagodili razmeram in ohranili družinske in verske navade. Podpiralo jih bo, da bodo takoj stopili v stik z okoljem in dušnim pastirjem, ki bo vodil njihove duše k pravi sreči in budil med njimi smisel za skupnost.

2. Cerkev more na tem področju nuditi dragoceno pomoč. To spoznamo že iz njenega delovanja po različnih novoustanovljenih župnijah. Njihove vasi po ravninah, njihovi trgi in kraji nudijo lep prizor: visoko, veličastno božjo hišo, ki jo obdajajo manjše hiše s svojimi dvorišči in se skrivajo v njeni senci.

Cerkev bo skrbela, da bodo novi prebivalci spoznali verske običaje in navade, se udeleževali njenih slovesnosti in obredov, spoznali tudi njo samo, ki v svojih dolgih stoletjih z matersko ljubeznijo spremlja svoje otroke od zibelke do groba, jim stoji ob strani v veselih in žalostnih dneh in skrbi, da se nikjer ne čutijo tuje. Krščanski duh je namreč povsod enak, vendar se zna vsem časom in krajem čudovito prilagoditi.

3. Življenjska sprememba ljudi, ki so prej živeli v slabših razmerah, potem pa so se dvignili do srednjestojječih posestnikov, more včasih povzročiti nevarnost, da bi zamenjali lestvico vrednot in cenili samo tvar, svoja telesa, si to postavili za cilj svojega hrepenenja, duhovne, nadnaravne dobrine pa prezirali in odklanjali.

Zato naj se le zahvaljujejo Gospodu za zemeljske dobrine, katere jim velikodušno deli. Vendar pa naj ne pozabijo, da so dolžni najprej iskati božje kraljestvo, če hočejo, da se jim bo vse drugo navrglo. Žalostno bi bilo to, kar se večkrat dogaja, če bi jih časna blaginja spremenila v sužnje tvarnih dobrin in tako uničila neskončno višje življenje njihovih duš.

PRVA LJUBEZEN

Spominjam se, kako sta dva študenta skrivnostno stikala glavi. Starejši naj bi mlajšemu poiskal nevesto. Ker mi je mlajši že večkrat pravil o svojem dekletu, sem mu rekel: „Saj jo že imate, zakaj naj vam še eno poišče!“ „Seveda jo imam; a zdaj bi se rad pročil in imel družino, zato potrebujem še nedotaknjeno,“ je brez zadrege odgovoril in se pomenljivo nasmejal. Tu se je uresničil slovenski ljudski pregovor, ki je v njem veliko življenjske modrosti: „Vso ljubezen sta snedla pred zakonom; za zakon je ni več nič ostalo.“

Neka kmečka mati je potožila: „Imam hčer, zrelo za možitev. Za njo hodi fant, ki ni na dobrem glasu, in jo v mraku in ponoči išče. Zadosti mi je že bilo tega in sem mu rekla: ‘Če z mojim dekletom resno misliš, pridi pri vratih in pri soncu v hišo, ne pa da skrivaj in ponoči za njo stikaš!’ In pomislite, kaj mi je odgovoril: ‘Veste, soseda, kadar se bom mislil oženiti, si bom poiskal boljšo, za igro mi je pa ta dobra.’“

Zanimiva zakonitost življenja je to: življenjska, psihološka in npravna ob enem. Obleka in bala, ki mora biti za poroko nova, je samo „simbol“ ali znamenje osebne čistosti in novosti novoporočencev in njunih medsebojnih intimnih vezi.

To naj bi bila ena stran prve mladostne ljubezni. Pa si oglejmo še drugo, ki govori za to, da bi bilo vendarle najidealneje v zakon stopiti kar s prvo ljubeznijo.

Če fant in dekle po prvi mladostni ljubezni, ki je bila zares lepa in je potekala v mejah potrebne poštenosti, kot v njunem življenju ni bilo še nič zaigranega, stopita v zakon, je povsem razumljivo, da je tak zakon lahko povsem srečen.

Na račun nelepe mladostne ljubezni pred zakonom pa vedo ljudje povedati marsikaj, kar se ne sliši preveč osrečujoče. Tako mi je nekoč ob koncu svojih žalostne povesti neka žena rekla: „Veste, bo menda le res, kakor pregovor pravi: Kolikor nečednosti pred zakonom, toliko solza v zakonu!“

Lepo preživeta mladost obeh, zvesta in lepa ljubezen pred zakonom je lahko veliko jamstvo za srečen zakon. V takem zakonu ne bo dvomov in ugibanj, kako sta preživela mladost; očitanja, da sta si bila kdaj nezvesta, odpadejo; za ljubezen bosumje navadno ni vzroka. Ničesar s nimata očitati, nezvestobe se nimata bati. Preteklost jima jamči prihodnost.

Pa še en razlog je za prednost, ko jo ima prva ljubezen v zakonu. Poznamo namreč nešteto primerov, ko ljudje poročijo, da prve ljubezni ne morejo pozabiti. Nekaj je torej v nji, kar je globlje in močnejše od vsake druge ljubezni.

bezni. V čem je to, je težko do konca povedati in naštetih. A dovolj je že to: če prve ljubezni ne moreš pozabiti, je to nedvomen dokaz, da je bila res velika, da drži do grobá, da bi bila res za osnovo življenjskega okvira, ki mora držati zvestobo do groba: za skupno zakonsko življenje.

Veliko lepega mladi svet pove na račun prve ljubezni: „Človek zares in globoko ljubi samo enkrat!“ „Ljubezen se ne da ponoviti.“ „Ljubezen je lepa samo enkrat.“ V prvi ljubezni je mladostni idealizem, kajti resničnost skupnega življenja jima še ni pokazala napak, ki jih oba gotovo imata, zato je

vse tako lepo, nepozabno, zato najđeta v nji vir srče in zaupanja; vzori so v nji; pozneje ni nikoli več tega; vse je manj lepo, bolj preračunano in sebično.

Po vsem tem drži, da je v prvi ljubezni nekaj neponovljivega, kar se nikoli docela ne pozabi, kar sega najgloblje v dušo, zapusti neizbrisne sledove in se zato ne da nikoli nadomestiti. Prav zato pa bi bilo silno važno, da bi tudi zakon, ki je trajna zveza dveh src, sklepali, če se le dá, ako ni tehtnih drugačnih razlogov (bolezen, napake v značaju, razvade in podobno), na podlagi te prve, najmočnejše in najgloblje srčne vezi. Drat

HUDIČ IN DUŠA

1. VRAG NA ROGU

Na srebrnem rogu lune
vrag sedi
in sklanja glavo,
utripnje z motnimi očmi,
pesem utira
in ubira
tiho in sanjavo
zlate strune.
troši zvoke
med vsemirja loke
in prši akorde
ko cvetove modre
med lesket zvezdá
in odsvit vodá,
v svilo mesečine,
v žametne doline,
v pokoj sel in mest,
na krivulje cest,
v trate, v kamne, v les,
v liste rož, dreves,
v morja, v sklop gorá,
dušam, srcem v dna.
Na srebrnem rogu lune
vrag ubira mehke strune.

2. DUŠA

Na obodu sveta
duša drhti,
skrivnost neba
ji senči oči,
vsemirja kras
večnostni glas
v zavest jo dramí.
Hkrati zveni
vse okrog nje
vsekrog nje
morje slasti,
rože rosné,
utrip melodij
ji presunja srce,
vino — škrlat
ji omamno dehti,
življenje — sat
ji ob ustnah gori,
sinji valovi
v nogé ji šume,
razkošni mrakovi
opojno ji tle.
Na obodu sveta
duša drhti,
pod večnost zvezdá
duša ihti.

Yl Knotts

ARGENTINA

Spet je poteklo eno leto — to pot trinajsto — od onega junija, ko so bili izdani naši najboljši in izročeni zločincem rdečega barbarstva na slovenski zemlji, ki se niso pomišljali uprizoriti masovnega pokolja slovenskih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev. V Buenos Airesu je spominsko prireditev — kot vsako leto — pripravilo Društvo Slovencev. Bila je 8. junija 1958. Spominsko prireditev je pričel kvartet pevskega zbora „Gallus“ s pesmijo „Naj čuje nas presvetli Bog“. Nato je govoril predsednik Društva Slovencev ing. Albin Mozetič. Poudaril je zlasti dve misli: slovenski narod je bil tisti, ki se je spontano odločil za borbo proti komunizmu, ko so komunisti s svojimi zločini presegli vse meje in je ostala le še ena pot: pot do samobrambe in narodove ohranitve. Druga misel pa je ta: smo v tujini zato, da ohranimo svetel spomin idealnim borcem za svobodo naroda in jim ob času, ko bo komunizem strtl, pred bodočimi rodovi vrnemo čast, ki jim jo je rdeče nasilje z lažjo in obrekovanjem trenutno ukradlo. — Nato je moški zbor „Gallusa“ zapel venček slovenskih vojaških pesmi. Temu je sledila recitacijska točka, ki so jo izvajali v narodnih nošah ga. Radojica Šušteršič ter gg. Maks Nosé in Tine Kovačič. Spisal jo je pesnik Igor — Adolf Škerjanc. Proslavo je vse občinstvo zaključilo s pesmijo „Oče, mati...“, ki jo je odpelo stoje. — Po prireditvi je bila še sv. maša za pokojne žrtve. Tudi pri njej je pel celotni zbor „Gallusa“. Opravil jo je g. direktor Anton Orchar. Radi prehlada je njegova pridiga, ki jo je hotel povedati pri sv. maši, izostala. Prineslo

jo je naslednje dni glasilo Slovenskega dušnega pastirstva v Argentini „Oznani-lo“. Glavna misel je bila: „Mi, ki imamo vero, vemo, da padli še živijo.“ Svoja izvajanja je g. direktor naslonil na nagovor, ki ga je imel 30. marca t. l. sv. oče Pij XII. na vojne ujetnike in svoje pogrešancev. Medtem, ko je v prvih letih po pokolju med nami bolj prevladovala žalost nad izgubo toliko tisočev naših najboljših sinov in hčera, nam sedaj vedno bolj postaja jasen pomen njih žrtve. Umrli so, da bi tudi nam zagotovili iz večnosti dom naš zvezdomi. S svojim junaštvom so nam vliili poguma za prenašanje težav v tujini in voljo do življenja. Pokazali so nam pot do ohranitve: osebno delo in žrtev ter medsebojna bratska povezanost.

Tradicionalna je že tudi postala vsakoletna telovska procesija, ki jo imajo Slovenci iz Vel. Buenos Airesa vsako leto za praznik sv. Rešnjega Telesa po vrtu okrog cerkve Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Radi domobranske proslave je bila procesija šele v nekdanji osmini praznika Srca Jezusovega, v nedeljo 15. junija. Udeležba je bila lepa, ne pa toliko vreme. Vodil je procesijo g. direktor Anton Orchar, asistiralii so mu pa g. župnik Gregor Mali, salezijanec g. Janko Mernik, dr. Alojzij Stare in bogoslovec g. Janez Langus.

Že od leta 1939 je ljubljansko seme-nišče posvečeno Mariji — Srednici vseh milosti. Tega praznika, ki je 31. maja, se vsako leto spominjajo tudi v izseljenem semenišču za Slovence v Adrogué. Letos so imeli tam svoje žegnanje 2. junija. Popoldne je bila slovesna sv. maša, zvečer pa pri brezjanskem oltarju pete „semeniške“ litanije. Popoldne istega dne so bogoslovci in

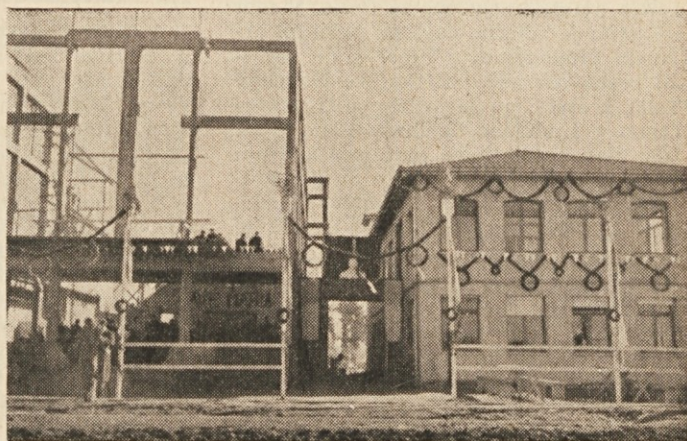
gojenci apostolske šole pripravili akademijo, ki jo je začel predsednik bogoslovne Marijine kongregacije g. Janez Langus. Sledile so pevske točke in govor bogoslovca g. Berganta „Marija, Srednjica vseh milosti“. Program je zaključil dramatski prizor „V Lurd je prišla Gospa“, prirejen po Werflovem romanu „Pesem o Bernardki“.

Leto živi v semenišču v Adrogué 11 bogoslovcev in 28 študentov. Bogoslovci so pričeli šolsko leto na praznik sv. Tomaža Akvinskega (7 marca) s tedenskimi duhovnimi vajami. — Tudi študentje so jih že imeli. Vcdil jih je jezuitski pater šuštar Jože SJ, ki je sam pred leti izšel iz tega zavoda. Ves zavod se je tudi spominjal 20. maja s slovesno sv. mašo zadušnico pete obletnice smrti svojega nekdanjega rektorja prelata dr. Alojzija Odarja.

Nepričakovano je umrl 16. junija g. Ignacij Brandsteter, star 62 let. Njegova smrt je slovensko skupnost v Buenos Airesu zelo pretresla, saj je bil pokojni v njej zelo znana osebnost. Bil je po srcu izredno dober clovek, ki je s pesmijo in svojim vedrim razbolenjem prinašal v vsako družbo samo veselje in dobro voljo. Odlikevati ga je globoka vera in iskrena pobožnost. Imel je lepo navado, da je med potjo, če je bil

sam, neprestano molil rožni venec. Vse svoje življenje je gojil cerkveno in zborovo pesem. Kot tenorist je pel najprej pri Glasbeni matici pod vodstvom Mateja Hubada, nato pa dolgo vrsto let pri pevskem zboru Glasbenega društva Ljubljana pod dirigenti dr. Francem Kimovcem, ravnateljem Markom Bajukom in dr. Francem Dolinarjem. Po ustanovitvi Akademskega pevskega zbora v Ljubljani pa je sodeloval pri njem vse do svojega odhoda v tujino. V Argentini je bil ves čas zvest steber zbora „Gallus“. S pesmijo na ustih je tako odšel g. Brandsteter med nebeške pevce, ki so ga gotovo z ljubeznijo sprejeli, saj je vse življenje širil božjo čast s prepevanjem cerkvenih pesmi.

Sedemdeset let življenja je dopolnil 16. junija dr. Alojzij Voršič, eden najbolj uglednih osebnosti slovenske protikomunistične skupnosti v Argentini. Rodom iz Sv. Tomaža v Slovenskih goricah je dovršil gimnazijske študije v Ljubljani, pravno fakulteto pa v Grazu in Pragi, kjer je po vojni tudi doktoriral. Do leta 1923 je bil v upravni službi, l. 1923 pa je začel v Celju svojo samostojno kariero, najprej kot odvetniški pripravnik, od leta 1930 pa kot samostojen odvetnik. To svojo službo je vršil vse do nacističnega vdora v

Pogled na Baragovo misijonišče v Lanusu pri Buenos Airesu. Poleg njega se dvigajo (na levi) zidovi bodoče cerkve Marije Kraljice

(Foto M. Kocmur)

Dr. Alojzij Voršič — sedemdesetletnik

Slovenijo l. 1941. V Celju se je g. jubilant živahno udeleževal v katoliških, političnih, prosvetnih in mladinskih organizacijah ter gospodarskih ustanovah. Od l. 1938 do izbruha vojne je bil župan avtonomnega mesta Celje. V tem svojstvu je odločno nastopil proti hitlerjanski propagandi, s čimer si je zaslužil besno sovraštvo Hitlerjeve Nemčije. Toda k sreči mu je uspelo priti pravočasno v Ljubljano. 3. maja 1945 je bil tudi član slovenskega parlamenta. Nato je iz prepričanja kot toliko drugih protikomunistov odšel v begunstvo in dospel l. 1948 v Argentino. Dva sina je žrtvoval v obrambi krščanskih in narodnih idealov. A ti udarci ga niso strikali ali napolnili z malodušjem. Ostal je mladostno živahen. Mnogo je sodeloval z g. direktorjem A. Oreharjem, da je Slovenska hiša postala resnica. Z navdušenjem se udeležuje tudi dela v Slovenskem katoliškem akademskem starešinstvu in v poverjeništvu Slovenske

ljudske stranke. Zelo si želimo, da bi mu Vsemogočni dal dočakati dan, ko bosta pravica in svoboda slavili zmagoslavje na slovenski zemlji.

Društvo Slovencev v Buenos Airesu se je 15. junija poslovilo od svojega neumornega predsednika ing. Albina Mozetiča, ki je 22. junija odpotoval z letalom na svoje novo službeno mesto, ki mu ga je določila petrolejska družba Shell v veliki petrolejski rafineriji na Sumatri v Indoneziji. Tam bo ostal predvidoma štiri leta. Vsi, ki so vzeli od g. predsednika slovo, so zlasti poudarjali njegovo konciliantnost, s katero mu je uspelo društvo utrditi in članne medsebojno povezati v prijetno družino. Njegovo delo se je pričelo že l. 1945, ko je bil v Monigu pri Trevisu predsednik taboriščnega odbora. Veliko je storil zlasti v svojstvu predsednika društva v Argentini za skupno emigrantsko stvar, saj ga je vodil nad vse uspešno skozi pet let. Imel je izreden dar družiti ljudi različnih prepričanj in nazorov. Po telesu sicer odsoten bo gotovo ostal v duhu povezan s Slovenci v Argentini, dokler mu jih ne bo dano, tako trdno upamo, po štirih letih ločitve zopet videti. Zato kličemo g. predsedniku tudi potom naše revije: Na veselo svidenje!

AVSTRIJA

V Gornji Avstriji, blizu mesta Linz in nedaleč od zloglasnega taborišča Matthaussen stoji ob cesti deska z napisom: Wohnsiedlung 117. To je taborišče Asten, ki je nastalo za časa zadnje svetovne vojne in je služilo za dom po nacistih preseljenim osebam. Danes je to taborišče postalo zatočišče za begunce iz držav za železno zaveso, zlasti za Slovence in Hrvate. V 40 lesenih barakah živi okoli 3000 beguncev; samo iz Jugoslavije jih je nad 2000. Poleg hrvatskega in slovenskega je slišati še skoro vse druge evropske jezike, zlasti nemško, poljsko in madžarsko. Po veri so prebivalci tega taborišča večinoma rimokatoličani; kljub temu je taboriščna uprava vsem veram bolj naklo-

njena kot katoliški. Tako so židje, ki jih je okrog 600, z lahkoto dosegli svojo barako — sinagogo; tudi pravoslavni se zbirajo v svoji kapeli, protestanti in njihove sekte pa imajo svoje prostore v YMCA. Ko so pa katoličani sklenili podaljšati kapelo in prizidati stanovanje za taboriščnega župnika, so doživeli niz nagajanj in nasprotovanj. Toda, ker so bili vztrajni, so le uspeli, tako da je mogel 15. decembra 1957 škof iz Linza dr. Franc Sal. Zauner blagosloviti novi del kapele in novo župnijsko barako. Razširjena kapela more sedaj sprejeti naenkrat 600 vernikov, kar je zaenkrat dovolj, saj je vsako nedeljo v cerkvi pet sv. maš: dopoldne za Slovence, Hrvate, Nemce in Poljake, popoldne pa še za Madžare.

Prebivalstvo taborišča v Astenu se neprestano menjava. Eni prihajajo, drugi odhajajo. Največ beguncev sprejema Kanada, Avstralija, Nemčija in Belgija. Slovenci in Hrvati grede najrajši v Kanado. Od aprila 1957 do januarja 1958 se je tja izselilo 1.374 naših ljudi (900 moških, 354 žensk, 120 otrok). Porok je bilo leta 1957. 158.

Od aprila meseca 1957 skrbi za Slovence v dušnopastirskem okviru g. kanonik dr. Ferdinand Kolednik. On je tudi edini duhovnik, ki stanuje v taborišču. Hrvaške vernike oskrbuje Fra dr. Mirko Čović, ki pa živi izven taborišča. Zelo se zanima za begunce astenskega župnika Franz Werner. — G. dr. Ferdinand Kolednik razvija v taborišču izredno dejavnost. Odkar je prišel on, je versko življenje silno napredovalo. Ima lepo organizirano četo ministrantov (nad petdeset!), ki skrbijo za sijaj pri službi božji. Tudi je pripomogel, da se sedem fantov pripravlja po raznih semeniščih na duhovniški poklic. Skrbno je pripravil 33 otrok (21 slovenskih in 12 hrvaških) na prvo sveto obhajilo, ki je bilo 8. decembra 1957. Naslednjo nedeljo je bila birma, ki jo je podelil linški škof dr. Zauner. — G. dr. Kolednik je sredi svojih ljudi 25. septembra 1957 tudi opravil svojo srebrno sv. mašo. Prišlo je 12 duhovnikov in g. srebrnomašnika je obdajalo 26 ministran-

tov. Pevski zbor je zelo aktiven in ga je do svojega odhoda † Kanado vodil organist Zoré Anton, doma iz Sel pri Kamniku.

Slovenci v Astenu si želijo slovenskega branja. S Koroškega jim pošiljajo verski tednik „Nedelja“ in informativni tednik „Kronika“. Hrvati imajo „Glasnik Srca Isusova“, ki izhaja v Salzburgu. — Za Slovence in Hrvate, ki so leta 1957 odšli v Kanado, so izdali prebivalci astenskega taborišča za veliko noč 1958 svoj Zbornik-letopis „Glas iz Astena“. Na 8 tiskanih in 42 razmnoženih straneh so bratom preko morja povedali v obliki dolgega pisma vse novice zadnjega časa, ki bi jih utegnile zanimati. Za 550 izvodov so morali plačati 15.000 šilingov. Brez dvoma je bilo potrebno za tak finančni napor mnogo idealizma. Iz „Glasu“ zvemo, da so hvaležno prejeli od g. direktorja Antona Oreharja potom Slovenske dušnopastirske pisarne v Argentini tri knjige: Vir največje sile, Mati našega Odrašenika in Po svetli poti, zraven pe še 50 izvodov knjižice „Moj prijatelj 1957“. Zelo bi si tudi želeli rednega dostavljanja „Duhovnega življenja“, „Katoliških misijonov“ in „Svobodne Slovenije“. Takole se upravičeno pritožujejo naši rojaki: „Naš župnik dr. Ferdinand Kolednik že dobi svoj izvod, toda en izvod za 2000 slovenskih rojakov je premalo. Kako bi vam bili hvaležni za že prebrane zvezke! Ali nas bo kdo razumel med vami?“

ZDRUŽENE DRŽAVE

Spominsko romanje

V nedeljo, dne 1. junija so Slovenci iz Clevelanda in okolice porinili k Materi božji na Chardon Road, kjer je imel prevz. škof dr. Gregorij Rožman sv. mašo za v zadnji vojski padle Slovence. Med sv. mašo je tudi govoril. Dejal je: „Mrtvi rojaki nam kličejo iz grobov: „Glejte, koliko smo žrtvovali, življenje smo dali za vero, za domovino, za to, da bi mogel narod prav živeti, da bi bili naši medsebojni odnosi urejeni po krščanskih načelih, zato tudi vi, za katere smo se žrtvovali, storite vse,

Desno: Slovenski dušni pastir v taborišču Asten pri Linzu (Astrija) dr. Ferdinand Kolednik. Ob njem hrvaški dušni pastir v istem taborišču Fra dr. Mirko Čović

da boste živeli krščansko življenje, uredite svoje medsebojne odnose, delajte pokoro, pokorite se, odložite svoje napake, s katerimi otežujete sebi in drugim življenje in prenovite se v veri, v idealih, za katere smo mi, vaši rojaki, dali življenje.“

Pretrsljivi govor je podkrepil obilen dež, ki se je vлил kmalu po začetku sv. maše. številni romarji, ki jih kljub oblačnemu jutru ni bilo nič manj, kakor lansko leto, in ki so prišli nekateri celo iz Loraine in Geneve, so se stisnili pod košata drevesa, pod strehe stavb in od tam sledili svetemu opravilu.

Pri sv. maši je pel požrtvovalno mladinski pevski zbor „Slavček“, katerega člani so polnoštevilno prišli, da s svojim petjem oplešajo sv. mašo in da tudi oni počaste spomin slovenskih žrtev. Sodelovanje „Slavčka“ je treba še tembolj ceniti, ker so se odzvali povabilu za sodelovanje kljub temu, da so bili povabljeni šele teden dni pred romanjem.

Komaj so odpeli eno pesem, pa se je vлил tak dež, da so se morali umakniti pod bližnjo streho. Prečastiti g. Jošt Martelanc pa je takoj rešil položaj in začel po zvočniku buditi k ljudskemu petju. Sam je navdušeno prepeval. Pred obhajilom se je zjasnilo in „Slavček“ je zopet začel peti mašne pesmi. Pri obhajilu je bilo nenavadno veliko ljudi, kakor še nobeno leto prej.

Prevzvišeni je radi nevarnosti dežja opravil molitve za pokojne že pred sv. mašo. Po sv. maši sta dva postavna fanta v slovenskih narodnih nošah položila lep venec v spomin padlim ob kip Matere božje, medtem ko so Slavčki zapeli žalostinko „Gozdič je že zelen“.

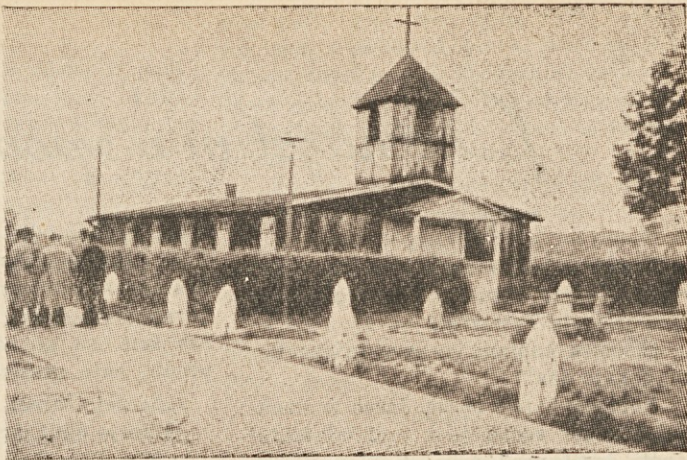
Venec v spomin padlim je položil Clevelandski krajevni odbor Zveze protikomunističnih borcev. Isti odbor je izvedel tudi nabirko pri sv. maši za slovenske sirote in vdove.

Mladinsko društvo „Kres“ je organiziralo izredno veliko število narodnih noš. Opaziti je bilo nove narodne noše, ki so si jih dekleta v zadnjem času posebej naročila, da morejo dati našim prireditvam z njimi na zunaj res slovenski značaj. To prizadevanje je razveseljivo in vse pohvale vredno. Le škoda, da so nekatere obleke vsled dežja precej trpele.

Čez opoldne je sijalo sonce in kar dobro posušilo mokre romarje.

Za opoldanski prigrizek je bilo v upravnem posloppu romarske poti dobro preskrbljeno. Ob 13.15 so bile pete litanije Matere božje v kapeli romarskega doma, ker je začelo zopet deževati. Osem članov pevskega zbora „Ko-

rotan“ je gg. duhovnikom pomagalo peti litanije. Ljudsko petje je odmevalo iz kapele in vseh ostalih prostorov romarskega doma, ki so jih napolnili romarji.

Z blagoslovom, ki ga je podelil Prezvizišeni, je bilo to spominsko romanje na Chardon Road zaključeno.

Verni Slovenci v Clevelandu pa so pokazali, da jih tudi slabo vreme ne more odvrniti, da ne bi z romanjem k Materi božji, naši Kraljici, počastili spomina velikih žrtev našega naroda.

Ing. Jože Sodja

KANADA

Očetovski opomin rojakom. Pod tem naslovom je dr. Jakob Kolarič CM, župnik slovenske fare v Torontu opozoril v listu „Ameriška domovina“ na nekatere zelo boleče pojave v tamošnji slovenski skupnosti. Iz domovine prihajajo vedno nove skupine mladih ljudi, ki so pobegnili čez mejo. Toda sedanji režim je v mnogih spodkopal vero in jim ubil moralna načela. Zato ni čuda, da se vdajajo lahkomišelnemu življenju in razbrzdanosti. Kot vedo nekateri povedati, so se ti mladi fantje in dekleta že v taboriščih seznanili bolj, kot bi bilo prav. In ko so prišli v Kanado, ostanejo kar skupaj. Najamejo si skup-

no stanovanje in žive potem mesece in leta dolgo v razmerju, ki mu pravimo priležništvo. Taki primeri „skupnega stanovanja“ se vedno bolj množijo. Prav tako se množijo primeri „bratrancev“ in „sestričen“. Fant in dekle ne moreta reči, da sta brat in sestra, ker se različno pišeta, zato se zatečeta pod krinko sorodstva. Prvi naseljenci po drugi svetovni vojni so veljali za pridne, delavne in poštene. Po krivdi zadnjih vseljen-
cev, ki so že žalosten proizvod Titove države, pa trpi slovensko ime na splošno. Je pač tako, da nekaj posameznikov lahko ves narod oblati. In prav v tem je zgodovinska krivda vseh tistih, ki so v domovini komunizmu pomagali na oblast ali ga še zagovarjajo tostran in onostran Oceana.

BRAZILIJA

Od decembra do maja je bila vsako drugo nedeljo v mesecu služba božja za Slovence v cerkvi Svetega Duha. Prišlo je vsak pot več ljudi. Zaradi potovanja č. g. Ilca bo služba božja za nekaj mesecev odpadla. — V São Pablu se je slovenska skupnost povečala za eno družino. G. ing. Jože Bavdaž je pripeljal iz Argentine svojo ženo, go. Sonjo rojeno Čop. Želimo ji, da bi se v novem okolju dobro počutila.

Petnajstim v spomin

XIII.

Narahlo je potrkalo na kuhinjska vrata. Kaplan Simon jih je odprl, pred njim je stala Terezika.

„Gospod kaplan, jaz sem pripravljena, čakajo nas!“

Pogledal ji je v obraz. Jasen in smehljajoč kakor vedno je v vsej mladostni lepoti žarel pred njim. Kaplan Simon je spoznal, da more biti tako močna le duša, ki je prepolna božje ljubezni in božje milosti.

„Pojdiva, Terezika, naj se zgodi božja volja!“

Skupaj sta še enkrat stopila v Milino sobo. Mila je še vedno sedela na postelji. Njeno telo se je stresalo od neprestanega joka.

Kaplanu se je v srce zasmilila.

„Mila moja, potolaži se, saj ne bo hudega... bom molil zate,“ je tiše dodal kakor v predslutnji bližajoče se smrti.

Nežno jo je poljubil na čelo.

„Še očeta pozdravi, nisem ga hotel buditi.“

Milo je bolečina davila v grlu, da mu ni mogla odgovoriti. Šele, ko se je Terezika sklonila do nje, ji je komaj slišno zašepetala:

„Odpusti mi!“

„Mila, lepo te prosim, pomiri se, ti vendar nisi kriva, zaupaj v Boga, on je velik!“ jo je Terezika nežno prepričevala.

Kakor v sanjah ju je še videla, kako sta odšla iz sobe. Vežna vrata so se sunkoma zaprla. Za hip je zavladal molk, nato je slišala, kako so se koraki raz-

delili. Prvi so odšli skozi glavni vhod na cesto, drugi na nasprotno stran veže, kjer je stanoval partizan Jernej. Zabobnelo je po njegovih durih, da se je stresla. Čet časa šele so se odprla. Zaslišal se je prepir, nato presunljivo žensko ihtenje.

„Jernej, Jernej, ne pusti me same!“

Milo je oblihl mrzel pot.

„Moj Bog, kaj bo z našimi, če niti svojim ne prizanašajo?“

Padlo je še nekaj psovka, katerim je sledil še hujši jok, nato so se koraki oddaljili in se izgubili v temno noč.

Mila je slišala, da oče vstaja. Prepir odhajajočih ga je najbrže zbudil. Skoro oddahnila se je.

„Mila, za božjo voljo, kaj pa je?“ se je oče prestrašil, ko je zagledal njen objokani in prepadeni obraz.

„Papa, Simona in Tereziko so partizani odpeljali...“ Zadnje besede so ji zamrle še v hujšem joku.

„Kristus nebeški!“ se je oče prijel za glavo in se brez moči sesedel na najbližji stol.

„Zakaj me niste poklicali?“ je tarnal.

„Simon ni pustil, ker bi tudi tebe odpeljali, kakor prvič...“

Mila se je naslonila na blazine in strmela skozi okno. Vihar je zadivjal s podvojeno močjo, kakor vihar njenega srca, ki ni našel pokoja nikjer.

Oče je počasi potegnil iz žepa rožni venec.

„Mila, kaj ko bi molila, Bog edini nam more še pomagati.“

„Moliva, oče, ljudje nam ne morejo več.“

Kaplanu Simonu se je zdelo, da hodi po krvavem potu za Kristusom. Tako bridko je trpel v duši. Kakor Kristus je tudi njega izdalo lastno ljudstvo, napravilo mu dejanja, katerih ni on nikdar naredil. Sedaj ga bodo lastni bratje sodili in obsodili... Neštetim zločinom bodo prišteli nove, s krvjo nedolžnih si bodo skušali utešiti vest.

Kaplan Simon se je opotekal po cesti ves šibak in sključen. Težak križ tuje krivde ga je pritiskal k tlom.

„Kristus, usmili se nas!“ je iz dna duše klical k Bogu, „odpusti meni in njim, saj ne vedo, kaj delajo!“

Vsa narava je z njim trpela v obupnem besnenju viharja in ponavljala njegov klic. Bolesno ječanje je napolnjevalo vso dolino, iskalo izhoda kvišku med zelenje smrek, nato planilo pod nebo, ki je temno in brez zvezd mirno ždelo nad trepetom ljudi in narave.

Kaplan Simon ni pomnil še take noči. Počasi so napredovali, veter jih je pri vsakem koraku oviral, dvigal oblake prahu in se besno zaganjal ob hiše, ki so kot preplašene ptičke samevale ob poti.

Za vasjo je vihar nekoliko pojenjal. Iz teme je že izluščil obrise velikanskih kasarn. Mrzel pot mu je orosil čelo. Slišal je, kako je Terezika poleg njega polglasno vzdihnila:

„Presveta Devica, varuj nas ti!“

Tedaj jo je kaplan Simon kot otroka prijel za roko in skupaj sta nadaljevala pot do kasarn. Po širokih kamnitih stopnicah so dospeli do glavnih vrat. Tedaj sta partizana obstala, kajti na cesti za njimi so se zaslišali koraki. Tudi kaplan Simon je obstal v nestrpnem pričakovanju.

Tri temne sence so se prikazale na poti. V luninem svitu so se bliščale ko-

nice pušk, sredi med njimi pa je korakal mož s povešeno glavo. Šele, ko so po stopnicah dospeli do vrat, jo je sunkoma dvignil. Njegove oči so zastrmele v kaplanove nič manj začudene in vprašujoče.

„Kaplan Simon, zakaj so te prijeli?“ so izpraševale presenečeno prve.

„Partizan Jernej, s čim si se jim zameril?“ so druge odgovarjale v največji osuplosti.

Vprašanja so ostala brez odgovora. Skozi velika vrata so stopili v partizansko — ječo.

Simon je obstal na vratih velike sobe v prvem nadstropju. Trinajst blelih obrazov je nemo in vprašujoče zastrmelo vanj. To so bili njegovi ljudje, ne njegovi po strankarski pripadnosti, kakor so menili rdeči, saj te Simon ni poznal. Njegovi po veri in verskem prepričanju, njegovi po ljubezni do materine besede, do pravičnosti in poštenja. Kaplan Simon jih je gledal in grenkoba vseh se je vsesala vanj, trpljenje njihovo in njihovih domačih ga je zatežilo.

Srečal se je z očmi kaplana Jožeta, ki se mu je žalostno nasmehnil.

„Tako se pozdravljajo na smrt obsojeni...“ je kaplan Simon trudno pomislil.

Pogledi vseh pa so ga le naprej prosilili...

Tedaj se je zavedel. Vsa groza, ki ga je doslej pritiskala k tlom, je na mah izginila. V njem je vstalo neizčrpno bogastvo in moč duhovnika božjega.

Razširil je svoje roke kot v objem vseh. Na smrt obsojeni so pred njim popadali na kolena, z neizraznim začudenjem so zastrmeli vanj. Pred njimi ni stal več kaplan Simon, temveč sam Kristus. Vsa njegova postava je izžarevala neizmerno ljubezen in dobroto. Obličje

mu je sijalo v nadzemski lepoti in milini. Počasi je dvignil desnico; tedaj so zaslišali glas, ki je slehernega napolnil z veliko tolažbo:

„Oproščenje, odvezo in odpuščanje vaših grehov vam daj vsemogočni in usmiljeni Gospod.“

Veličasten molk je zavladal v sobi, vsi so čutili, da se je izvršilo nekaj veličastnega.

XV.

Ura v cerkvenem zvoniku je udarila eno čez polnoč. Slavica, sestra kaplana Jožeta, se je ob oknu zdrznila.

„Moj Bog, ali še ne bo konca te strašne noči?“

Neskončne so bile ure, odkar so odpeljali Ančko. Otroci so vsi utrujeni od joka že davno pospali za pečjo, Slavica in vsi domači pa so še vedno sloneli ob oknu in čakali. V temnih slutnjah so trepetala njihova srca. Upanje v njih je vedno bolj umiralo. Sedaj je bilo samo še ugašujočemu plamenčku podobno.

Vihar je z nezmanjšano močjo še vedni divjal. Vse oblake je razgnal, da se je prikazalo jasno, zvezdno nebo. Luna je vstala izza hriba in posrebrila vrhove bučecih gozdov. Cesta pred hišo je bila v luninem svitu vsa razsvetljena. Na nasprotni strani, za ograjenim trgom, je samevala cerkev sv. Ane. Čez ves trg je segala senca visokega zvonika in s skrajnim koncem zasenčila še cesto. Veliko črno znamenje križa se je jasno odražalo na njeni belini.

Ob oknu sloneči so strmeli v to znamenje na cesti in trepetali za tiste, ki bodo to noč morali na svoj križev pot. Podzavestno so slutili, da Ančka ne bo sama...

V zvoniku je udarilo pol dveh. Komaj so se udarci razgubili v viharno noč, ko so od nasprotne strani zaslišali

korake mnogih prihajajočih. Srca so jim zastala v tesnobnem pričakovanju.

Zagledali so temno gručo ljudi, ki se je vedno bolj bližala in večala vedno bolj. Skozi vihar jim je udarila na uho molitev:

„...ki je za nas krvavi pot potil...“
je čudno vdano klicalo v noč in vihar.

Dolga vrsta, po dva in dva skupaj zvezana na vrvi, ob straneh oboroženi partizani... Vštric cerkve so se vsi sklonili, prekrižati se niso mogli. Znamenje križa se je kakor po čudežu dvignilo in zaplavalo nad njihovimi glavami.

„Bog blagoslavlja svoje mučence...“
so z grozo pomislili ob oknu stoječi.

Že so jim bili nasproti. Tedaj je Slavica pridušeno zavpila. Prva v vrsti sta prihajala kaplan Simon in Jože — njen brat.

Zaslišala sta krik in se ozrla v okna, za njima vsi ostali... Petnajst smrtno bledih obrazov, iz katerih je govorila brezmejna bol, a obžarjena že z vdanostjo onostranstva, se je poslavljalo od njih, kakor da se poslavlja od svojih dragih.

Tudi Ančka je bila med njimi. Za hip se je zazrla v okna, iskala za njimi svoje domače. Skoro do tal se je sklonila v silni bolesti, nato opotekajoč se nadaljevala svojo težko pot za drugimi.

Ostali ob oknu so onemeli od bolesti, zrlili za njimi. Videli so jih še, kako so utonili v gozdu za vasjo, slišali njihovo zadnjo prošnjo...

„...in ob naši smrtni uri, amen...“

In od tiste ure jih ni videl nihče več, le na večer naslednjega dne, so daleč gori v hribu zaregljale strojnice.

ZORA PIŠČANČ, Gorica

V E S T I I Z D O M O V I N E

SLOVENIJA

Iz Ljubljane je prišla vest, da je umrl v starosti 78 let apostolski protonotar in profesor teološke fakultete dr. Franc Ks. Lukman. Rodom je bil iz Sv. Jurija ob Taboru v Savinjski dolini. Bogoslovne študije je dovršil v Rimu. Tam je leta 1902 postal doktor modroslovja, leta 1906 pa še doktor bogoslovja. V duhovnika je bil posvečen 29. oktobra 1905. Od leta 1920 je poučeval dogmatiko in patristiko (veda o cerkvenih očetih) na ljubljanski fakulteti. V slovenskem javnem življenju je zavzemal odlične položaje. Bil je predsednik Leonove družbe (1923), Prometne zveze (1935), Bogoslovne akademije (1941) in Družbe sv. Mohorja (1942) ter dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (1940). Pokojni dr. Lukman je bil mož širokega znanja in zelo finega vedenja, s katolski je vsakogar takoj osvojil. Bogoslovci so ga kot profesorja silno spoštovali, kajti bil jim je oče in učitelj obenem.

V Stični na Dolenjskem je 10. junija umrla po dolgem in hudem trpljenju v 81. letu starosti Marija Ceglar. Njena prva pot je bila sleherni dan skozi dolga desetletja v stiško cerkev, kjer je navsezgodaj prisostvovala eni ali več sv. mašam in obhajilu, nato pa je ves dan posvetila delu in skrbi za petero otrok, ki so izgubili očeta že leta 1918. V veliko tolažbo ji je bilo,

da je mogla tudi v boleznih dnevno prejemati sveto obhajilo. Njene zadnje besede, ki jih je en teden pred smrtjo s hčerino pomočjo napisala za sinove v tujini, so bile: „Z ljubljanim Sinom nas blagoslovi Devica Marija.“

Katoliški Primorci na Miremskem Gradu. Slovesnost, kot je mirenski Grad ni še doživel po drugi svetovni vojni, je na nedeljo 18. maja privabila več tisoč katoliških Primorcev z obeh strani državne meje na prijazni griček v svetišče žalostne Matere božje. Očetje lazaristi, ki upravljajo to cerkev, so jo po vojni obnovili, velikanski samostan pa je še vedno v ruševinah. Očetje lazaristi so pokazali svojo posebno ljubezen do lepote hiše božje s tem, da so poklicali akademskega slikarja Toneta Kralja, da je v tem svetišču naslikal res monumentalen križev pot. V nedeljo, 18. maja, so ta križev pot slovesno blagoslovili. To slavje so združili z nastopom okoliških cerkvenih zborov, ki so se v velikem številu odzvali. Slovesnost se je začela z blagoslovom podob križevega pota, nakar je sledilo darovanje, katerega so se vsi verniki z velikodušnim srcem udeležili. Sledil je tretji del proslave, to je nastop cerkvenih zborov. Sedem cerkvenih pevskih zborov iz Goriške in Vipavske je zapelo vrsto najlepših Marijinih pesmi. To je bilo nekaj izredno veličastnega še za Goričane, ki so vajeni takih koncertov v Goriči že lepo vrsto let. Na jugoslovanski strani meje pa kaj takega niso še nikdar priredili, tóliko

manj v sedanjih razmerah. Krona vsega koncerta pa je bila pesem, ki so jo zapeli združeno vsi zbori „Je mrak končan“. Zdelo se je res, kakor da je mrak končan za verne ljudi v Sloveniji in da jim Marija prinaša novo zarjo boljših dni. — Ob zaključku je bilo pred oltarjem videti skladatelja, ljubljanskega prošta mons. dr. Franca Kimovca, škofijskega delegata za koperski del goriške apostolske administrature, mons. A. Kjuderja, skladatelja Lojza Mava iz Ljubljane in prof. Mirka Fileja iz Gorice. Tudi duhovniki so bili obilno zastopani. Bilo jih je nad

40. Po končanem blagoslovu so peveci in vsa cerkev zapeli Hladnikovo „Marija skoz' življenje“.

Med domobranskimi kurati, ki so padli maja meseca l. 1945 slovenskim komunistom v roke, je bil tudi dr. Peter Križaj iz Most pri Ljubljani. Po daljšem ogabnem sramotanju je bil obsodjen na smrt na vislicah in tudi usmrčen. Dobili smo sedaj pismo iz trpeče domovine, kjer pisec pove zanimive stvari o dr. Križajevem grobu. Leži njegov grob severovzhodno od novega italijanskega grobišča pri sv. Križu. Grob je bil od vsega početka zelo skrb-

Na zlati maši župnika Ivana Kogovška v Kopanju so se zbrali 25. avgusta 1957 sledeči gospodje: 1. vrsta (vedno od leve na desno): Alojzij Brecljnik, župnik v Krašnji; dr. Franc Jeré, profesor v pokoju; zlatomašnik; škof mons. Anton Vovk; dr. Andrej Snoj, bogoslovni profesor; Martin Štupnik, župnik s Pokupskega, Hrvatska. — 2. vrsta: Karel Erjavec, župni upravitelj v Želimljah; Kristijan Cuderman, župnik v Podbrezju; Lovro Sedej CM. (lazarist), župni upravitelj v Žalni; p. Peterca, iz otoka Pašman v Dalmaciji; Janez Kljun, župni upravitelj v Poljanah; Jože Rozman, ekspozit v Vel. Gabru; Janko Dolenc, župnik na Polici. — 3. vrsta: Alojzij Zajec iz Ljubljane; I. Vrhunc, škof. tajnik; Ivan Sladič, župnik v Šmarju; p. Rafael Asič, župnik v Stični; Janez Križaj, župni upravitelj v Škocijanu; lazarist Karel Kolenc, iz Ponikev; Silvester Skebé, župni upravitelj na Lipoglavu.

no oskrbovan. Imel je cementen okvir in napisno ploščo iz marmorja, za kar je skrbela in še skrbi njegova sestra. Ponovno je bil grob oskrujen, plošča razbita, cvetlice razmetane, kakor tudi kamenita miza razbita. Nato je sestra napis odstranila. S tem so napadi na grob prenehali. Prve čase je bilo to sploh nekaj običajnega. Zagrizeni komunisti in še bolj komunistke so hodili med grobovi in pljuvali na tiste, ki so bili v življenju njih nasprotniki.

„Bilo je jeseni leta 1949 — nadaljuje pisec — ko sem z nečakom obiskal Zale, ker to je sedaj uradni naslov za nekdanji sv. Križ. Okoli groba dr. Križaja je stala skupina tujcev, ki so napeto poslušali dogodke v zvezi z domobranskim pokoljem in z umorom dr. Križaja. Tedaj se je približala nepoznana ženska. Ko je spoznala, za kaj gre, je strašno vzkipela. Začela je bruhati najbolj prostaške izraze na spomin protikomunističnih borcev, cepečala z nogami in kričala na vse grlo. Čez čas je pokazala na stezo v bližini in se zadržala: „Glejte, tu je pokopan drug tak vojni zločinec Rupnik.“ Ni jih malo, ki namreč vedo, da so komunisti generala Rupnika pokopali pod pokopališko cesto, koder se hodi, da bi tako zatrli spomin nanj.“

„Po drugih pokopališčih so bili grobovi pokojnih domobrancev deloma poravnani z zemljo, deloma so pa ostali, kakršni so namreč ljudje v tistem kraju. Vem tudi, da so komunisti mnogo ljudi v mesecu juniju zagrebli v jarke, ki so jih morali leta 1945 izkopati pod Nemci med Trbovljami in Zagorjem. Če se gre iz Trbovelj čez hrib v Zagorje, se pride do cerkve sv. Urha. Zapadno od nje leži mala vas, po imenu Zelena Trava. Ta je čisto na robu zgoraj, tako da se vidi raz njo železnico, ki se vije proti Ljubljani. V te jarke so torej rdeči hudodelci metali svoje žrtve. Ko sem bral v neki knjigi, ki je izšla v Argentini, kako se je neki domobranec rešil iz množičnega groba, sem po opisu spoznal, da je to bilo pri Zeleni Travi. Temu očividcu preživetih

grozot naj veljajo moji pozdravi z željo, da bi enkrat mogel svobodno pričati o hudobiji brezbožnega komunizma in ga obtožiti pred vsem svetom.“

PRIMORSKE VESTI

Gospod Ivan Brezavšček — 80-letnik. Tih, ponižno in neopazno je obhajal dne 7. maja g. Ivan Brezavšček v Rojanu svojo osemdesetletnico. Rodil se je v Levpi na Kanalskem leta 1878. G. Brezavšček je duhovnik goriške nadškofije, a deluje na Tržaškem že od konca prve svetovne vojne. Najprej je deloval v Istri, nato na Krasu, kjer ga je doletela druga svetovna vojna. Odločno je tedaj povedal vernikom, kje tičijo nevarnosti za vero in narod. Ta ponižni in dobri gosood si je pridobil marsikatero zaslugo za narod in Cerkev, zato so ga ljudje povsod radi imeli.

Večerno predavanje za lurško romanje. V ponedeljek, 2. maja zvečer, se je zbralo v Marijinem domu na Placuti izredno veliko občinstva, samih lurških romarjev, ki so z velikim zanimanjem poslušali predavanje o Lurdu. Govoril je izreden romar, ki je bil pred kratkim že drugič v Lurdu, in sicer č. g. Janez Hladnik, ki se je po 22 letih vrnil iz Argentine na obisk v domovino. Najprej je poslušalcem izročil pozdrave naših bratov v Argentini, nato pa je začel pripovedovati o Lurdu in vseh nepozabnih doživetjih v Marijinem mestu. Povedal je še nekaj zanimivosti iz Fátime in iz življenja Slovencev v Argentini. Pozna ura je že bila, ko je gospod predavatelj prekinil svoje predavanje, dasi bi ga bili ljudje radi še poslušali, saj je bilo njegovo podajanje tako prijetno in zanimivo. Ločili so se v zavesti, da smo Slovenci tostran in onstran morja res kot ena družina, saj nas združujejo isti ideali in ista vera v neklonljivost našega ljudstva v vseh težkih preizkušnjah življenja.

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok v Gorici. Tudi letos, na praznik Kristusovega vnebohoda, se je nadvse pristrčno in slovesno vršilo v Gorici prvo sv. ob-

hajilo slovenskih otrok. Na koru so malim slavljenčkom prepevali otroci, popoldne pa so otroci iz slovenskega sirotišča pod vodstvom požrtvovalnih šolskih sester pripravili prvoobhajancem lepo akademijo v domu Brezmadežne na Placuti. Na sporedu so bile deklamacije in ljubki prizorčki ter obilen in lep srečolov.

Slovenci in volitve. Volitve so za nami. Izpadle so tako, kakor smo vsi predvidevali. Zmagala je krščanska demokracija in s to zmago je italijansko ljudstvo dokazalo svojo zrelost in pravilno usmerjenost. Medtem, ko se je vsa Italija pripravljala na volitve z neštetimi volilnimi shodi in obilno propagando, se je na Primorskem vršil volilni boj bolj po časopisih kakor pa s pomočjo govornikov. Na Goriškem je bilo le nekaj volilnih shodov, ki so jih priredili komunisti in socialkomunističnimi agitatorji. Ti slednji so bili predvsem na Tržaškem agilni in glasni, tako da tudi uspeh ni izostal. Medtem, ko so po slovenskih vaseh na Goriškem in v mestu samem, odnesli večino glasov demokristjani, so na Tržaškem odnesli večino komunisti in sicer v Miljah, Dolini, Repentabru in Zgoniku. Italijanski škofje so pred volitvami izdali pastirsko pismo, s katerim so pozvali italijanske državljane, naj store svojo državljansko in predvsem krščansko dolžnost na volitvah. Slovenska katoliška skupnost in slovenska demokratska zveza sta objavili volilni poziv, s katerim sta pozvali vse dobromisleče Slovence, naj strnjeno in brez izjeme glasujejo za demokratske stranke ter odrečejo svojo podporo skrajni levici in njenim zaveznikom. Zaradi tega poziva sta komunistični časopis „Primorski dnevnik“ in njegov dični sopotnik „Novi list“ zagnala strašen vik in začela učiti nauk in razlagati, kaj so Slovenci dolžni storiti pri volitvah. Oba sta se ujemala v tem, da sta zanikala prav to, kar so škofje učili. Kljub temu so slovenski volilci pokazali, da so bolj zrela katoličani kot si to mislijo v uredništvih obeh listov.

Komaj petdeset let star, je umrl 18. maja 1958 Jožef Picej, župnik v Šmihelu nad Pliberkom. Na zadnji poti ga je pospremlilo 65 duhovnih sobratov. Ker je bil pokojni vzoren tretjerednik, se je poslovil od njega ob odprtem grobu tudi vizitator slovenskega Tretjega reda na Koroškem p. Jakob Vučina. Tako on kot ostali govorniki so zelo poudarili ljubezen, s katero je delal za duše in jih vodil k Bogu.

V Selah mislijo na povečanje farne cerkve. Po sedanjem načrtu bosta ostala stara cerkev in zvonik, podrla pa bodo prizidano kapelo; nadomestila jo bo 20 m dolga in 11 m široka zgradba, ki bo združena s staro cerkvijo in bo z njo tvorila enoto.

Letos so imeli v Celovcu slovenski verniki svojo šmarnično pobožnost vsak večer v kapeli provincialne hiše. Obstojale so v molitvi rožnega venca, v kratkem govoru, litanijah in blagoslovu.

Ob nedeljah imajo Slovenci v Celovcu dve sv. maši: ob 7.30 v kapeli provincialne hiše s pridigo in petjem, ob 9 je pa šolarska sv. maša v cerkvi novega bogoslovja.

Kakih 250 Slovencev iz Koroške misli letos porovati v Lurd. Škof dr. Jožef Köstner pa je povabil vernike, da se udeležijo slovesnosti stoletnice lurških prikazovanj v deželnem Marijinem svetišču pri Gospé Sveti.

Iz Spodnje Podjune prihajajo vsako leto že stoletja zaobljubljene in prošnje procesije iz sosednjih in oddaljenih župnij s svojimi duhovniki na Sv. Mesto pri Žvabeku, kjer Mati božja deli milosti svojim častilcem. Letos je bilo to romanje na takoimenovano št. Otovo, to je 19. maja. Procesije so prišle iz Grebinja, Rude, Görenč, Suhe, Vogrč, Pliberka in Šmihela.

Sprejemni izpiti za prvi razred na državni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu so bili 7. julija 1958. Izpiti je obsegal slovenščino, nemščino in računstvo v obsegu četrte šolske stopnje ljudske šole.

Katoliška univerza v Lublinu

Katoliška univerza v Lublinu je te dni slavila svojo štiridesetletnico. Dejstvo, da slavi tak jubilej univerza, ki se vzdržuje samo z nabirkami po cerkvah in da ji nakazujejo redne podpore posamezniki, je za naše čase res nekaj izrednega. Tudi danes morajo poljski vladni krogi priznavati, da so učenci, ki so opravili svoje študije na katoliški univerzi v Lublinu, med najboljšimi namučenci po javnih službah.

Časi nikdar niso bili naklonjeni univerzi v Lublinu. Njen ustanovitelj je p. ldi Radziszewski, ki je začel delati načrte zanj v letu 1916 v Petrogradu. Takrat je v prestolnici carske Rusije moralo bivati mnogo poljskih intelektualcev in p. Radziszewski jih je zbiral okoli sebe; iz teh razgovorov je zrastle katoliška univerza v Lublinu, ki je odblike. Sveta stolica je univerzi priznala prla svoja vrata dne 9. decembra 1918, torej takoj po zaključku prve svetovne vojne in po oklicanju nove poljske republike in po oklicanju nove poljske republike in po ustanovnem dekretu piše, da ima nova univerza teološko, pravno, socialno-ekonomsko in umetnostno fakulteto. Ostalih fakultet še niso mogli odpreti, ker ni bilo dovolj sredstev. Ko je leta 1939 izbruhnila druga svetovna vojna, so univerzo ukinili in večino profesorjskega zbora so Nemci zaprli in pozneje Rusi. V letu 1944 je bila katoliška univerza v Lublinu prva, ki je odprla vrata fakultet, vendar so takoj nastale težave, ker so komunistične oblasti zaprle mnogo profesorjev. V letu 1945 so odprli socialni in gospodarski institut, ki je smel delovati do leta 1949. Pravno fakulteto so oblasti zaprle v letu 1952, vendar je filozofska fakulteta mogla nemoteno delovati od leta 1946 do današnjih dni. Do leta 1955 je na univerzi v Lublinu poučevalo mnogo slav- nih profesorjev, ki so zapustili svoja

mesta na državnih univerzah, ker tam niso imeli dovolj svobode.

Dasi je katoliška univerza v Lublinu zasebna in se mora vzdrževati z lastnimi sredstvi, veljajo zanj predpisi o državnih visokošolskih zavodih in tako ji učni red predmetov na filozofski fakulteti predpisuje prosvetno ministrstvo. Pred vojno je univerza sledila učnim redom na francoskih univerzah, po letu 1944 pa je morala posnemati sovjetske univerze. Sovjetski učni sistem pa predpisuje celo vrsto izpitov in slušatelj nima skoraj nič prostega časa. „Doktorski“ naslov so sovjeti ukinili in slušatelj se po diplomah mora zadovoljiti z naslovom „cand. ing.“, dasi ima za seboj dela, ki bi mu v drugih razmerah podeljevala gotovo doktorski naziv. Vodstvo univerze je moralo pristati tudi na to, da so obvezno uvedli razlago marksizma. Predavatelje za ta predmet so pošiljali v Lublin z vodstva „katoliške založbe“ PAX v Varšavi.

Seveda so finance glavna skrb univerze. Vodstvo univerze ima le majhno premoženje v nekaterih stavbah za univerze, redna sredstva pa si mora nabrati s prošnjami posameznikom in cerkvenim oblastem za posebne zbirke v cerkvah. Univerza potrebuje letno 17 milijonov zlotov. Tri milijone zbore člani Prijatelj KUL, ostalo pa se mora nabrati po cerkvah. Dasi ne prejema od države nobenih podpor, pa mora imeti v knjigovodstvu državno kontrolo. Večina slušateljev prejema štipendije od univerze v obliki podpor za stanarino in prehrano. Za sobo v univerzitetnih poslopih plačujejo po 30 zlotov mesečno in za to ceno dobe v dijaški menzi še tri obroke hrane dnevno. (Enosobno stanovanje stane sicer v Lublinu 200 zlotov mesečno.) Kdor prejema podporo, mora za to delati nekaj ur dnevno v knjižnici ali pa v pisarnah univerze.

Zavodi univerze imajo svoja poslopja, največ težav pa je s stanovanji za slušatelje. Pri uršulinkah so akademikom zgradili nekaj dnevnih sob, ki so ob stenah založene z ležišči, sredi sobe pa je dolga miza za študij. Vendar morejo biti za mizo samo tisti, ki morajo nujno kaj pisati. Predavanja so tako razporejena, da morajo biti slušatelji po predavalnicah od 8 do 19. Knjižnice po seminarjih so vedno prenapolnjene s študirajočimi, centralna knjižnica ima premajhne prostore za študij in za pol milijona knjig. Nikjer še ni športnih ali sličnih prostorov za počitek in odmor. Sicer so se slušatelji navadili na razmere, vendar je najbolj značilno zanje, da znajo molčati. Kar pride z zahoda, je sprejeto z velikim zanimanjem in veseljem, vsi pa si žele, da bi mogli vsaj enkrat potovati v kakšno deželo odstran železne zavese (to se je sedaj začelo omogočavati in je pred kratkim odpotovala v Rim skupina 30 akademikov; ostali so tam in se vsi vpisali na Gregoriano.)

Dasi knjižnica univerze ni revna,

vendar pogosto manjka zlasti najnovejših knjig. Vodstvo se obrača pogosto na tuja poslaništva v Varšavi in mora se reči, da je zlasti British Council v mnogih primerih priskočil na pomoč. Filozofska fakulteta je med najbolj delavnimi in je zmogla, da vsako leto objavi vsaj en zbornik znanstvenih razprav. Tudi med marksistično usmerjenimi znanstveniki uživajo prav ti zborniki velik ugled. Ista fakulteta izdaja tudi Letopis s članki, ki so v uvodu opremljeni z resumeji v francoskem ali angleškem jeziku.

Od Milana do Tokia se razteza obsežno področje, kjer ni nobenega katoliškega visokošolskega zavoda. V središču komunističnega sveta se je ohranila poljska katoliška univerza v Lublinu, ki ima nad 1600 slušateljev. Dasi se mora zavod boriti z ogromnimi težavami, vendar ugotavljajo zlasti katoliški publicisti iz ostalih delov sveta, ki morejo priti na obisk v Lublin, da so profesorji in slušatelji te univerze doživeli veliko dobroto božje milosti.

R. Jc.

Lepe so cvetlice, dokler jih slana ne zamori; še lepša je mladost, dokler je nečista
strast ne ugonobi

PET IN ŠE PET

Noč je že bila in don Kamilo je pravkar dokončaval svoje molitve v cerkvi. Nenadoma so rezko zaškripala vrata v zvoniku. Don Kamilo ni utegnil niti vstati, ko je že stal pred njim Pepon.

Zadnje čase je vladalo med županom in župnikom zelo napeto razmerje. Drug drugega sta obdelavala po svojem časopisju in rdeči so šli v svoji ihti celo tako daleč, da so neko noč raztresli gnoj pred župniščem in pustili list z napisom: „Don Kamilo, pognoji si svojo butico!“

Župnik je od strani pogledal na nepričakovana prišleca. Ta je gledal mračno pred se, med tem ko je imel eno roko skrito na hrbtu. Zdelo se je, da je pijan in lasje so se mu na čelu lepili.

Don Kamilo je sunkoma skočil in že bil pri velikem bronastem svečniku. Stisnil je ustnice in napeto čakal, kdaj bo Pepon sprožil roko na hrbtu.

Toda zgodilo se je nepričakovano. Pepon je počasi potegnil roko izza sebe in pomolil pred presečenega župnika dolg zavoj.

Don Kamilo pa še vedno ni zaupal. Zato je Pepon položil zavoj na obhajilno mizo in raztrgal ovojni papir. Prikazalo se je pet dolgih sveč, debele kot koli za vinsko trto.

„On umira,“ je izdaval Pepon komaj še iz sebe.

Don Kamilo se je tedaj spomnil, da je slišal govoriti o bolnem župnikovem sinu. Toda, ker novice ni vzel resno, tudi pozneje ni več pomislil na bolnika.

„Umira,“ je ponovil Pepon. „Prižgite takoj te sveče!“

Don Kamilo je prinesel iz zakristije pet svečnikov in jih začel razpostavljati pred Kristusom.

Papežev govor izdelovalcem testenin

Prišli so skupaj, da bi spoznali način izdelovanja in tudi izdelke same. Papež jim želi obilo božjega blagoslova pri izvrševanju njihovih nalog. Želi tudi, da bi s svojimi zmožnostmi, s svojo dobro voljo in s složnim sodelovanjem našli najugodnejšo rešitev vseh tistih vprašanj, ki jim povzročajo skrbi.

Želeli so, da bi jim sv. oče povedal o tem nekaj misli. Podal jim jih bo tako, kakor so se mu v sreču porodile.

1. Človek je dolžan skrbeti za svoje telo in tudi za telesa drugih. Res je telo tvarno in podvrženo trohno. Po Adamovem padcu je v njem skrivna postava greha. Zato pravi o njem sveti Pavel, da je „telo smrti“. Telo, v katerem prebiva greh, je vzrok smrti duše. Da se ne bi prevzelo, ga sv. Pavel zatira in kroti.

Vendar pa iz tega krotjenja še ne smemo sklepati, da mora človek, dokler živi na zemlji, svoje telo zanemarjati ali ga celo prezirati in uničevati. Telesa so božje stvari. Zato jih moramo „darovati v živo, sveto, Bogu prijetno daritev“ (Rim 12, 1).

Nihče, kdor posluša te besede, ne more dolžiti Cerkve, da telesa sovraži. Res je telesa treba krotiti in jih tako prisiliti, da človeku služijo, ne, da nad njim vladajo. Prav zato mora človek

„Ne!“ je jezno vzkliknil Pepon, „to je eden iz vaše skupine; prižgite jih njej v čast, ker se ne vmešava v politiko!“

Ko je slišal don Kamilo, da Pepon reče Devici „ona“, je zaškripal z zobmi in se komaj zdržal, da mu ni razčesnil glave. Pa se je obvladal in postavil sveče tako, kot je želel Pepon.

„Sedaj ji pa še povejte, zakaj sem prinesel te sveče,“ je ukazal župan s trdim glasom.

Don Kamilo je pokleknil in šepetaje povedal Devici, da ima Pepon bolnega sina in da bi bilo prav, če bi ga ona ozdravila.

Ko se je dvignil, je Pepon že izginil. Don Kamilo je hotel smukniti mimo Kristusa, toda ta ga je prestregel z vprašanjem: „Kaj ti je, don Kamilo?“

Don Kamilo je razprostrl roke in s tresočim glasom dejal: „Hudo mi je, da je Pepon bogokletno govoril, toda nisem se hotel z njim pričkati, ko sem videl, da je izgubil razsodnost duha radi sirove bolezni.“

„Zelo pravilno si ravnal!“ ga je pohvalil Kristus.

„Veš, Kristus,“ je nadaljeval don Kamilo, „politika je umazan posel. Zato ne smeš biti prestrog s Peponom.“

„Le zakaj naj bi bil?“ je odgovoril Kristus. „Kdor časti mojo mater, izkazuje čast tudi meni. Le to me boli, da ji je rekel „ona“.“

Don Kamilo je ugovarjal. „Ni res! On je rekel drugače: ‘Prižgi sveče pred preblaženo Devico Marijo, ki je v oni kapeli!’ Le misli si, kaj bi se bilo zgodilo, če bi bil res tako zaničeval tvojo mater. S sinovi ali brez njih bi ga s krepko brco odpravil iz božje hiše.“

„Vesel sem, da je temu tako,“ se je nasmehnil Kristus. „Toda, ko je o meni govoril, je tudi dejal, da sem eden iz tvoje skupine.“

„Že, že,“ je popravljajl don Kamilo, „pa je to rekel le zato, da bi mene dražil, ne pa tebe zaničeval. In sem o tem tako prepričan, da sem pripravljlen priseči vsak trenutek.“

zanje skrbeti in jih hraniti. Kadar se zatajuje, moramo gledati na to, da ne zapravimo telesnega in npravnega zdravja ne posamezniku ne človeški družbi. Če bi tako delali, bi zmanjšali gospodarsko proizvodnjo in ovirali razvoj človeškega rodu. Zato nas je Gospod sam učil, naj prosimo nebeskega Očeta: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“

2. Človek ni angel. Zato je dolžan skrbeti za hrano svojemu telesu. Ker pa je tudi stvar, ki ima pamet, je še bolj potrebno, da skrbi za hrano svoje duše. Hrana duše pa je spolnjevanje božje volje. Božjo voljo pa spolnjujejo vsi tisti, ki verujejo v resnice, ki jih je Bog razodel in spolnjujejo zapovedi, ki jih je razglasil.

Božjo voljo bodo oni spolnjevali, če bodo z največjo vestnostjo izdelovali hranilne testenine. Naj se jim ne zdi malenkostno ali celo odveč, kar jim je zdaj papež povedal. Vsak mora biti čim bolj zvest svojemu poklicu. Povsod mora biti mož na svojem mestu. Ker so posvetili svoje življenje, svoj čas in svoje sile koščljivemu in dragocenemu izdelovanju hranilnih testenin, naj pri tem delu odločno vztrajajo.

Božjo voljo spolnjujejo, če delajo vedno pošteno in vestno tako v dobi proizvodnje kakor

Čez slabo uro je ves razburjen don Kamilo spet stal pred Kristusom. V roki je držal zavoj sveč in medtem, ko jih je polagal na obhajilno mizo, je razlagal: „Saj sem vedel, da te ni hotel žaliti. Pravkar mi je prinesel še pet sveč zate. So sicer manjše kot prejšnje, toda kar je važno, je dober namen. Poleg tega Pepon ni bogat in bolezen ga je veliko stala.“

Hitro je prižgal vseh pet sveč in zraven govoril: „Zdi se mi, da te sveče dajo še več svetlobe kot prejšnje.“

Kristus je don Kamilu pritrdil. In upravičeno. Kajti sveče je kupil don Kamilo, da bi pomiril Kristusa in dosegel, da Kristus ozdravi Peponovega sina.

Vse to je vedel Kristus. Zato ni rekel ničesar več, le solza ganotja se mu je utrnila. Prav ta solza je tudi storila, da je Peponov otrok ozdravel.

TULEČA VEST

Kdor je krmaril iz don Kamilove vasi proti toku, je zadel ob nasipu na tri naselja: Pečina, Požgana hiša in Smetišče.

Pred časom je prišla iz Smetišča vest, da tam neki pes vsako noč pošastno zavija in skuša posnemati volka. Ljudje so vest s posmehom sprejeli in jo zavrgli.

Toda ko so ga nato slišali v Požgani hiši, so ljudje postali pozorni in začeli verjeti. Spet je minilo nekaj dni in tedaj se je pes pojavil v Pečini.

Prebivalci so se začeli križati, ko je spet tožno zavilo. Vedno bolj so bili prepričani, da gre za skrivnostno bitje, ki dela pokoro na reki in trpi radi grehov preteklosti.

Da bi že imeli mir ponoči, je neko jutro skupina dvajsetih moških odšla k nasipu, vsi oboroženi s karabinkami. Kjerkoli se je pozibal kak grm, so vanj ustrelili. Našli seveda niso nič. Naslednjo noč se je tuljenje ponovilo.

Ljudi je prevzela groza pred nepoznanim bitjem. Naslednji dan so šle ženske k župniku s

v dobi razdeljevanja, se varujejo vsake potvorbe in ponarejanja izdelkov ter skrbé, da pri delu za lastno korist ne delajo škode drugim, ampak se vedno držé le zdrave, poštene tekme brez vsake zavisti.

3. Sveti oče slednjič omeni še hrano iz pšenične moke, hostijo, ki se spremeni potem, ko duhovnik nad njo izgovori besede: „To je moje telo,“ v pravo, živo Jezusovo telo. Naj prejemajo Kristusa, da bodo zdrave, močne in polne življenja njihove duše.

Papežev govor o kemični industriji

Sveti oče je sprejel z velikim veseljem zastopnike najvažnejših skupin kemične industrije v Zahodni Evropi in Severni Ameriki. Prišli so v Rim na skupni sestanek. Preučiti so hoteli važna vprašanja socialnega značaja: katera sredstva naj uporabljajo, da varujejo zdravje in varnost delavcev in kako naj čim bolj uredé poklicne zadeve.

Papež je vesel, ker so o teh zadevah že razpravljali odgovorni voditelji še mlade industrijske stroke, ki srečno sodeluje pri razvoju moderne tehnike. Zavzeli so odločno stališče proti predsodku, ki trdi, da so osebe v tovarnah za kemične izdelke izredno izpostavljene poklicnim boleznim in nezgodam.

Zato so spomočjo za-

prošnja, da gre blagoslovit nasip in tako prežene hudega duha, ki je bil tam skrit in kalil nočni mir. Toda župnik je bil kratek: Kadar gre za pse, je treba iti k pöbiralcu psov, ne pa k župniku.

„Zdi se, da tudi v Vatikanu poznajo strah,“ je Karolina, Suhčevó dekle, vščipnila župnika v njegovem samoljubju.

To je bilo don Kamilu zadostí. Zagrabil je prvi kol, ki mu je prišel pod roke in v spremstvu žensk odšel k vodi. Razgrnil je vse bičje in preiskal vse grmovje, toda odkril ni ničesar.

Obrnil se je k ženskam, ki so ga čakale v previdni razdalji ter jim zaklical: „Ni videti ničesar!“

Odgovorila mu je Karolina: „Le kaj bi vas stalo, če ste že tam, da vodo tudi blagoslovite!“

„Ženska, glej, da si mi tiho,“ je zagrozil župnik, „če ne, bom stresel svoj blagoslov nate in vso vašo demokratično žensko zvezo. Če vam hodi pes na živce, si dajte vato v ušesa, pa ga ne boste več slišale. Seveda, kdor hoče ponoči spokojno spati, mora imeti mirno vest, ki jo pa marsikatera od vas nima. Menim zato, da bi bilo boljše, če bi bolj pogosto hodile v cerkev.“

Karolina mu je odgovorila tako, da je začela s pesmijo „Rdeči prapor“, ki pa jo je morala hitro prekiniti, kajti don Kamilo jo je s kolom krepko oplazil.

Ponoči je pes spet tulil in celo don Kamilo, dasi je imel mirno vest, ni mogel spati.

*

Naslednji dan je „slučajno“ župnik srečal Pepona. Ta ga je takoj ogovoril: „Sem slišal, da ste včeraj brskali po bičju ob reki. Tudi jaz sem že bil tamkaj, pa tudi nisem ničesar odkril.“

„Jasno kot beli dan,“ je povzel besedo don Kamilo. „Če pes laja ponoči, ga je treba tedaj iskati, ne pa čez dan.“

„Kaj storiti v takem primeru?“ je vprašal Pepon.

„Zelo enostavno! Treba je iti k nasipu na noč.“

Pepon je široko odprl oči. „In kdo bo šel tja

resljivi anket ugotovili število in stanje nezgod in bolezni, ki so se pripetile njihovim delavcem. Podatki točnih anket ugotavljajo, da sta nevarnost in število nezgod in bolezni v kemični industriji mnogo nižji, ko v drugih industrijskih podjetjih. Tako so z dokazanimi dejstvi zavrnilili vse neutemeljene predsodke in trditve.

Vendar pa ta ugotovitev ne sme zmanjšati prizadevanja za varnost in zdravje delavcev te stroke in tega vprašanja potisniti nazaj na drugo stopnjo. Nekatere tovarne imajo zaradi pomanjkanja primernih sredstev, zaščite in zaradi svojih naprav, ki jih še niso modernizirali, še vedno visoko število nezgod. Da te razmere ozdravijo, morajo uporabljati najprimernejša in najizdatnejša sredstva. Zato so dolžni izboljšati v svoji industriji delovne pogoje, zavarovati čim bolj delovne moči pred nevarnostmi, ki so združene z delom samim ali pa jih povzročata nesposobnost ali brezbržnost delavcev samih.

Zadeva varnosti je le poseben vidik širšega vprašanja, ki se glasi: „Človekove razmere pri delu v tovarni.“ Sodelovanje delodajalca in njegovih delavcev pri proizvodnji je sicer podvrženo različnim ciljem, vendar pa zadnje socialne ugotovitve vedno bolj odkrivajo njihovo soglas-

Don Kamilo in župan Pepon na reki Pad

ponoči? Saj veste, da se ljudje psa tako bojijo, kot bi šlo za hudiča in ne za navadno žival.“

„In ti, se ti tudi bojiš?“ je don Kamilo izzi-valno pogledal Pepona.

Pepon je za hip obmolnil. Nato se je obrnil k župniku z vprašanjem: „In vi, bi šli sami?“

Nastal je premor. Čez nekaj trenutkov nato je don Kamilo spregovoril: „Bi šel, če me kdo spremlja.“

„Jaz pravtako,“ je potrdil Pepon.

„Torej drži,“ je odločil župnik. „To noč po deveti se vidiva pri nasipu.“

*

Deveta ura je bila že davno mimo. Luna je pokazala svoj nos izmed oblakov in razsvetlila bičje ob vodi. Tam sta tiho ždeli dve postavi. Če bi kdo natančneje prisluhnil, bi zaslišal divje utripanje dveh src. V rokah sta imela nabasani puški in čakala, kdaj bo zatulilo.

Šlo je na polnoč in tedaj je tišino prerežalo dolgo pasje zavijanje, ki je šlo skozi mozeg in kost. Prihajalo je od reke. Previdno sta se don Kamilo in Pepon dvignila. Nekako dvajset metrov proč od njiju se je med brstjem premikala senca. Namerila sta puški in ko se je tuljenje ponovilo, sta istočasno sprožila. Odgovor na strela je bilo pretresljivo cviljenje zadete živali.

je. Lastnik hoče z boljšo organizacijo proizvodnje pomnožiti donos delovne sile. Delavec pa hoče doseči, da bi bil v večji meri deležen sadov svojega dela in da bi si zagotovil večjo plačo.

Merodajni strokovnjaki priznavajo, da delo, ki prezira ali ponižuje osebnost delavca, njegovo proizvodjalno silo zmanjšuje, namesto da bi jo dvigalo. Delo ima po mnenju dušeslovcev le tedaj izreden vpliv, kadar mu prinaša dejansko korist in množi njegove osebne dohodke. Delavec le tedaj rad dela, kadar poleg telesnih sil uporablja tudi duševne zmožnosti. V takem delu namreč najde smisel svojega življenja.

Ravnatelj podjetja mora to dejstvo upoštevati že zaradi proizvodnje. Še bolj pa je treba imeti pred očmi človekovo vest in njegovo odgovornost. Kristus, najvišji Sodnik, je izjavil, da to, kar kdo stori kateremu njegovih najmanjših bratov, stori njemu samemu. Kdor spuštuje dostojanstvo človeške osebe in njene nepogrešljive pravice, kdor se zaveda vzajemnosti, ki ga družijo z najnižjim izmed njegovih bližnjih, kdor ima človeško, še več, krščansko srcé, ne more dopustiti, da bi se gospodarske in socialne razmere presojale z odloki slepih zakonov ali z nujnim zgodovinskim razvojem.

Papež je prepričan, da se bodo voditelji ke-

Že nista čutila več strahu. V hipu sta bila v vodi. Don Kamilo si je spodrecal sutano in Pepon mu je zvesto sledil. Pred njima je trepetal črn pes. Ni bil divji, kajti krotko je začel lizati don Kamilu roko. To je Pepona tako ganilo, da je opustil misel, da mu požene kroglo v glavo.

„V nogo sem ga zadel,“ je dejal don Kamilo.

„Zadela sva ga,“ je popravil Pepon. Nato je zagrabil psa za ovratnik in ga povlekel na suho. Šele tedaj sta opazila, da je pod psom plavala v vodi vreča vojaškega izvora, iz neprodušnega blaga. Pepon se je sklonil nad vrečo, prerezal žico, ki je zapirala ustje vreče, pa nenadoma pobledel in skočil pokonci.

„Stara zgodba,“ je pokimal don Kamilo. „Nekdo, Bog zna kdaj, je tega človeka umoril, ga zavezal v vrečo in vrgel v reko. Mrtvec je imel psa, ki se je pognal za njim v vodo in ga spremljal, ko ga je tok nosil navzdol. Ko se je vreča zapletla v bičje pri Smetišču, so ljudje psa prvič zaslišali. Ko se je ustavila v Požgani hiši, so ga čuli znova. Podnevi si je pes iskal hrane, ponoči pa se je vračal h gospodarju.“

„Toda,“ je Pepon zmajeval z glavo, „zakaj je pes tulil in zakaj je to delal le ponoči?“

„Ker se glas vesti sliši ponoči krepkeje,“ je bil don Kamilo popolnoma svest svoje razlage. Pes ga je pri zadnjih besedah otožno pogledal.

„Da!“ je na glas potrdil don Kamilo. „Vest si včasih nadene tudi podobo blodečega psa.“

*

Po dolgem potovanju je mrtvec le našel blagoslovljeno zemljo. Tudi pes je po pokopu gospodarja hitro poginil. Izpolnil je svoje poslanstvo in našel svoj mir.

Toda ob vodi se še večkrat zgodi, da se nekateri sredi noči bliskoma zbudijo in zaslišijo pasje tuljenje v duši. Kajti vest ima različne načine, kako se javlja in gorje tistim, ki je ne znajo pomiriti. Pregarjala jih bo do konca življenja.

mične industrije trdili za izboljšanje stanja svojih delavcev. Delali bodo na to, da bodo njihova podjetja zagotovila delavcem, da bodo imeli uspehe pri proizvodnji in jih tako vzgajala, da se bodo zavedali svojih socialne naloge, svojega dostojanstva in važnosti svojega sodelovanja pri skupni blaginji. Tako se bodo približali skupnemu vzoru ljubezni, ki se stalno prizadeva za blagor drugih, za njihov osebnostni in socialni napredek — tako, kakor to hoče Bog.

Nikdo ni odgovoren za
„Osservatore“

Pred kratkim je francoski pisatelj Peyrefitte sklenil vložiti tiskovno tožbo proti „Osservatore Romano“ v Rimu, ker je list odgovarjal na njegov članek v komunističnem listu „Paese Sera“. Odvetnik je tožbo prevzel, toda kmalu je moral sporočiti, da ne ve, proti komu naj vloži tožbo, ker list nima imena izdajatelja, oziroma odgovornega urednika. Članek proti Peyrefittu pa ni bil podpisan.

Opozorilo sv. stolice

Sv. oficij je objavil poseben poziv vernikom, da naj dajo novorojenčce čimprej krstiti. Dušnim pastirjem je bilo naročeno, da naj vernike opozore na to. Ponekod se je namreč razpasla navada, da so krst dolgo odlagali.

Švicarski turist si je ogledoval Neapelj. Pogleda preko neke ograje na prostor, ki je bil očitno last kakega podjetja. Zagleda Napolitanca, ki leži v senci in si s klobukom pokriva lice. Zanimalo ga je in zakliče Napolitanca: „Hoj, kaj pa ti delaš tam? Kaj se ti je zgodilo?“

„Nič,“ odvrne oni. „Čakam, da bo zašlo sonce, da bom nehal delati...“

—:—

Gospa: „Micka! Zvečer bomo imeli goste. Tako imenitnih gostov še ni bilo v naši hiši. Zato ti bom zvečer rekla 'Mary'. Razumeš?“

„Razumem, gospa,“ reče Micka. „Kako pa naj jaz vam rečem?“

Gospa: „Trapa!“

Micka: „Dobro, gospa!“

—:—

Mali otrok je slišal govoriti starše, da bodo imeli deficit. Ker ni vedel, kaj to pomeni, je po večerji, ko so sedeli na divanu, vprašal ata: „Očka, kaj je to deficit?“

„To je tisto, kar človeku ostane, kadar nima nobenega denarja več.“

—:—

Ni zmeraj dobro, če ima človek trdo glavo. O tem bi vedel kaj povedati ameriški mornar John Pirson, ki je služil na neki ladji vojne mornarice.

Malo pred koncem službene dobe mu je padel na glavo srednje velik rešilni čoln. Johna so spravili v vojaško bolnišnico. Čez pičle tri tedne je bil zopet zdrav kot riba. Kmalu nato je zapustil mornarico in vojaško službo ter postal civilist. Misli je, da z vojaščino dolgo ne bo imel več opraviti. Toda čez nekaj tednov je prejel od mornariške uprave račun za 137 dolarjev in 35 centov zaradi „poškodovanja rešilnega čolna“.

—:—

Sodnik: „Obtoženec! Zakaj niste dragoceni prstan takoj oddali, ko ste ga našli? Ne veste, da je tako ravnanje utaja najdene reči?“

„Vem, gospod sodnik. Toda na notranji strani prstana je vrezan napis: 'Na veke tvoj!'“

—:—

Ob osmih zjutraj je hotelski gost tekkel po stopnicah navzdol in se jezil nad sobarico: „Zakaj me niste zbudili ob štirih, kot sem bil naročil? Tako pa sem zamudil vlak in morda tudi ugodno kupčijo!“

„Gospod, saj bi vas bila zbudila ob štirih, toda dovolite, da pripomnim, da so vas pripeljali štirje šele ob šestih.“

—:—

Romeo: „Pravijo, da so ženske manj maščevalne kot moški.“

Sempronij: „Nikar ne verjemi! Kadar kako krivico pozabijo, te vse življenje spominjajo, da so jo res pozabile.“

duhovno življenje la vida espiritual

Slovenski verski mesečnik

Izdaja konzorcij
(Anton Orehar)

Editor responsable:

Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

Registro de la Propiedad Intel. 574.991

Urejujejo:

Jurak Jože

Mali Gregor

Šušteršič Marijan

Platnice in stalna zaglavja

je narisal

Hotimir Gorazd

Celoletna naročnina

za Argentino in države,

ki nanjo mejijo (razen

Uruguay) 110 pesov.

Za Uruguay

in druge države,

če se plača v argentinskih pesih,

je naročnina 140 pesov;

za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev,

za Avstrijo 95 šilingov,

za Italijo 2000 lir,

drugod pa protivrednost dolarja.

Poverjeniki revije:

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,

Ramón Falcón 4158, Bs. Aires

Brazilija:

Vinko Mirt,

Caixa Postal 7058, Sao Paulo, Brasil

U. S. A.:

„Familia“,

6116 Glass Ave, Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,

83 Victor Ave, Toronto, Ontario

Trst:

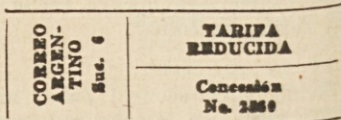
Marijina družba,

Via Risorta 3, Trieste, Italia

Avgust št. 8 Leto XXVI.

V tej številki:

- 433 Vzor našega življenja
(dr. Alojzij Stare)
- 438 Sveta maša (dr. Tine Debeljak)
- 440 Soy católico, pero a los curas
(José León Thiel)
- 441 Blagri (O. Charles — H. Vodenik)
- 442 Stotisočinka miligrama (Yl. Knotts)
- 443 Molitveni namen za avgust
(Alojzij Košmerlj)
- 447 Meja (Gregor Hribar)
- 449 Katoliška Cerkev na Angleškem
(Dr. Stanko A. Mikolič)
- 452 Kakor nekoč pred Kyoto
(Vladimir Kos SJ)
- 456 Žena in mati v družini
(P. Jakob Vučina O. Cap.)
- 457 Najzvestejša (Ignotus)
- 459 Po svetu
- 464 Prva ljubezen (Drat)
- 465 Hudič in duša (Yl. Knotts)
- 466 Med Slovenci po svetu
- 472 Petnajstim v spomin
(Zora Piščanc)
- 475 Vesti iz domovine
- 479 Katoliška univerza v Lublinu
- 481 Don Kamilo (Guareschi-Jurak)

Italija:

Zora Piščanc,

Riva Piazzutta 18, Gorizia

Avstrija:

Anton Miklavčič,

Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten

Naročnino pošiljajte

Mohorjevi družbi v Celovec.

Avstralija:

rev. Bernard Ambrožič,

66 Grdon Str., Paddington (Sydney)

Tiska tiskarna Salguero,

Salguero 1506, Buenos Aires

M A R I J I N Č E V E L J C

Nekatere rože so tako lepe, kot bi jih naredili sami božji angeli s svojimi zlatimi prstki ter se jim potem sami čudili, ležeč ob njih v travi in mahljaje z drobnimi perutkami.

Ko se poslavlja sonce od znamenja dvojčkov, zacvete pod stoletnimi bukvami v gori roža puščavnikov, Marijin čeveljec. Nihče ga ne obišče, razen bleščočih žuželk, zajcev, srn, vereric in lisic. Kajti puščavnikov z dolgimi bradami ni več v naših gorah — morda se roži toži po njih, morda se seli za njimi v nebeške vrtove, kajti vedno manj je je, vedno bolj se skriva. Hudourniki ob njej šumé razjedajo pobočja in od daleč je slišati mukanje živine.

Velik polž leze pod žametno bleščočimi se listi: leze, leze, kaže svoje roge, slini se, godrnja, velik polž.

Res: ko je Marija potovala v gore k svoji teti Elizabeti, ji je čeveljček ožulil nogo, pa ga je sezula ter nesla v roki. Ko je pokleknila ob studencu, da bi se napila, ga je položila kraj sebe in ga tam pozabila. Potem se je v njem naselil martinček.

Ko se je potem Marija vračala, je našla na tistem mestu prelepo rožo: rumen čeveljček, znotraj podložen z rdečepikasto svilo, ki so ga krasili veliki škrlatnorjavi trakovi, nasvedrani kot antilopni rogovi. In Marija je vedela, da je njen čeveljček postal zdaj brat dišeče vanilije in vseh tistih prečudnih pragozdnih orhidej, pa naših ponižnih kukavic, muhovnikov, mošnjic in mačjih ušes ter tiste lepe, dišeče murke po planinskih travnikih, ki morda iz same ponižnosti ni sprejela imena Marijina čokolada. Marija je to videla in se razveselila ter rožo blagoslovila — zato ima ta še danes čudežno moč, da vrne mladost starcu, ki zaužije njeno korenino.

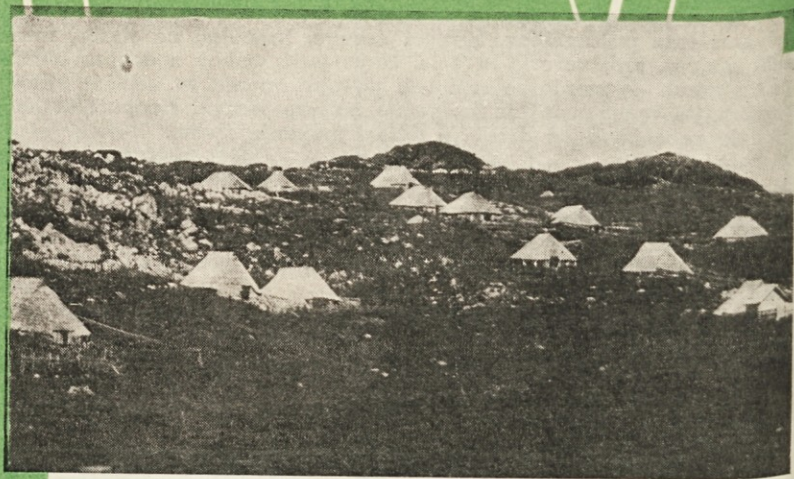
(Legenda)

Desno: „Marijini čveljci“ ali „Marijini šolnčki“ (Cypripedium) —redko cvetje naših gorskih livad, ki mu je verno ljudstvo v zvezi z zgodbami iz Marijinega življenja nadelo Marijina imena

Na zadnji strani: Planinske kočé na razsežni Veliki planini v Savinjskih ali Kamniških alpah. Na tej planini stoji tudi lepa kapelica Marije Snežne.

O, zlatih dni spomin
me vleče na planine,
po njih srcé mi gine,
saj jaz planin sem sin!
Tedaj nazaj,
nazaj v planinski raj!

Simon Gregorčič

